

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему: **«ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ
МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ У
РЕСПУБЛІЦІ ІНДІЯ»**

Виконала:
студентка 4 курсу групи УЛМ-41
спеціальності «Міжнародні економічні
відносини»
освітньої програми
«Міжнародна логістика і
митна справа» першого
(бакалаврського) рівня вищої
освіти

 Лозновенко Є.С.

Керівник: к.е.н., доц. Макарчук К.О.

Рецензент: к.г.н., доц. Шуба О.А.

Харків – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 292 – «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма – «Міжнародна логістика і митна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри міжнародних
економічних відносин та логістики**

Анна ЗАЙЦЕВА

«___» _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Лозновенко Єлизавети Сергіївни

1. Тема роботи

«Особливості сучасних міжнародних перевезень вантажів у Республіці

Індія»

Керівник роботи к.е.н., доц. Макарчук К.О.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом по університету від 05.02.2025 року № 4001-5/302

2. Строк подання студентом роботи 21.05.2025 р.

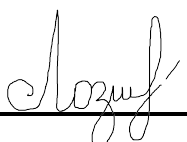
3. Перелік питань, які потрібно розробити:

Дослідити поняття та розвиток міжнародних перевезень вантажів;
розглянути організацію перевезень вантажів різними видами транспорту;
проаналізувати сучасний стан транспортно-логістичної інфраструктури
Республіки Індії; визначити сучасні тенденції перевезення вантажів у
Республіці Індія; дослідити перспективи розвитку міжнародних перевезень
вантажів у Республіці Індія.

4.

№ з/п	Назви етапів роботи
1.	Теоретичні засади дослідження міжнародних перевезень вантажів
2.	Особливості міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія

5. Дата видачі завдання 02.12.2024р.

Студент Єлизавета ЛОЗНОВЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Катерина МАКАРЧУК
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Лозноненко Є.С. Особливості сучасних міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія: кваліфікаційна робота бакалавра [Рукопис]. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 62 с.

Кваліфікаційна робота бакалавра присвячена дослідженню особливостей сучасних міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія. Визначено сучасний стан транспортно-логістичної інфраструктури Республіки Індія. Проаналізовано перспективи розвитку міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія.

У першому розділі роботи розглядаються теоретичні засади дослідження міжнародних перевезень вантажів. У другому розділі визначено особливості міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків; містить 12 рисунків, 6 таблиць, список використаних джерел з 50 найменувань.

Ключові слова: вантажні перевезення, автомобільний транспорт, морський транспорт, авіаційний транспорт, залізничний транспорт, логістичні компанії.

ANNOTATION

Loznoenko E.S. Features of modern international cargo transportation in the Republic of India: bachelor's qualification work [Manuscript]. Kh. : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2025. 62 p.

The bachelor's qualification work is devoted to the study of the features of modern international cargo transportation in the Republic of India. The current state of the transport and logistics infrastructure of the Republic of India is determined. The prospects for the development of international cargo transportation in the Republic of India are analyzed.

The first chapter of the work considers the theoretical principles of the study of international cargo transportation. The second chapter identifies the features of international cargo transportation in the Republic of India.

The work consists of an introduction, two chapters, conclusions; contains 12 figures, 6 tables, the list of references includes 50 sources.

Keywords: cargo transportation, road transport, sea transport, air transport, rail transport, logistics companies.

ЗМІСТ

Вступ	6
Розділ 1. Теоретичні основи дослідження міжнародних перевезень вантажів	8
1.1. Поняття та розвиток міжнародних перевезень вантажів	8
1.2. Організація перевезень вантажів різними видами транспорту	14
Висновки до першого розділу	23
Розділ 2. Особливості міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія	25
2.1. Аналіз транспортно-логістичної інфраструктури Республіки Індії	25
2.2. Сучасні тенденції перевезення вантажів у Республіці Індія	34
2.3. Перспективи розвитку міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія	43
Висновки до другого розділу	52
Висновки	54
Список використаних джерел	57

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах глобалізації та зростання міжнародної торгівлі ефективна система вантажних перевезень є ключовим чинником економічного розвитку будь-якої країни. Розвинена система транспортних перевезень вантажів різними видами транспорту надають можливості для логістичного сектору.

Республіка Індія є однією з найбільших економік світу та постійно вдосконалює свою транспортно-логістичну інфраструктуру для забезпечення безперебійного переміщення вантажів. В останні роки Індія проводить масштабні реформи у сфері транспорту та логістики, модернізує інфраструктуру, розвиває морські порти, залізничне та автомобільне сполучення, а також цифрові платформи управління перевезеннями. Вивчення особливостей сучасної логістичної системи Індії дозволяє проаналізувати її конкурентоспроможність, потенціал для співпраці з іншими країнами та перспективи розвитку транспортної галузі загалом.

Ступінь вивчення проблеми. Теоретичним підґрунтям дослідження міжнародних перевезень вантажів слугували роботи науковців, а саме: Михалицької Н.Я., Верскля М.В., Безуглої Л.С., Юрченко Н.І., Ільченко Т.В., Лисого В.М., Стебляк Д.М., Лукасевич-Крутник С., Жарської І. О., Довгаль О.А., Голікова А.П., Limon Barua, Bo Zou, Yan Zhou, Yung-yu Tseng, Michael A P Taylor, Wen Long Yue та ін.

Метою дослідження є визначення особливостей сучасних міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія.

В процесі дослідження необхідно вирішити наступні **завдання**:

- Дослідити поняття та розвиток міжнародних перевезень вантажів;
- розглянути організацію перевезень вантажів різними видами транспорту;
- проаналізувати сучасний стан транспортно-логістичної інфраструктури

Республіки Індії;

- визначити сучасні тенденції перевезення вантажів у Республіці Індія;
- дослідити перспективи розвитку міжнародних перевезень вантажів у

Республіці Індія.

Об'єктом дослідження є розвиток міжнародних перевезень вантажів.

Предметом дослідження особливості міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія.

При написанні кваліфікаційної роботи бакалавра були використані загальні та спеціальні методи дослідження. Розглядаючи теоретичні основи дослідження міжнародних вантажних перевезень було використано теоретичні методи, а саме: метод аналізу, синтезу, узагальнення, абстрагування та ін. Для дослідження особливостей міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія використовувався порівняльно-описовий метод, аналіз фактів, статистичний. Економіко-математичні методи, саме тренд-аналіз використовувався для можливості побудови прогнозу обсягів перевезення вантажів автомобільним, морським та залізничним транспортом.

Інформаційною базою роботи слугували доповіді міністерства транспорту Республіки Індія, Звіти про стратегію ринку авіаперевезень Індії, аналітичні та статистичні данні офіційних статистичних агентств, електронні ресурси мережі Internet та ін.

Апробація матеріалів. Основні положення кваліфікаційної роботи бакалавра були опубліковані у Матеріалах XX всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» (28 лютого 2025 року) у вигляді тез на тему «Аналіз зовнішньої торгівлі та логістичної інфраструктури Республіки Індія».

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків; містить 62 сторінки тексту, 12 рисунків, 6 таблиць. Список джерел включає 50 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ

1.1. Поняття та розвиток міжнародних перевезень вантажів

З розвитком сучасної міжнародної торгівлі посилилась роль міжнародної логістики у глобальній економіці. Залучення країн у процес постійного обміну товарами та послугами надало значного поштовху до розвитку транспортно-логістичної інфраструктури країн. Міжнародні перевезення вантажів між країнами світу є ключовим елементом у глобальній логістиці об'єднує транспортування товарів між країнами використовуючи різні види транспорту. Для вантажних перевезень використовують автомобільний, залізничний, морський, повітряний та мультимодальний транспорт.

Міжнародні вантажні перевезення можуть залучати велику кількість зацікавлених сторін, включаючи одного або кількох вантажовідправників, перевізників, експедиторів, сторонні логістичні служби та митниці двох або більше країн для кожного перевезення [1].

Вантажі можуть бути внутрішніми - переміщуватись в середині країни і міжнародними – перевозитись між різними країнами. Міжнародні вантажі характеризуються перевезенням великими обсягами, наприклад, перевезення контейнеровозами місткістю понад 10000 TEU, а також більшою відстанню (міжконтинентальні). Для перевезення таких вантажів використовують великі транспортні засоби, а саме це можуть бути океанські судна та за допомогою морських портів [1].

У логістиці вантажний транспорт передбачає, що це фізичний процес, за допомогою якого товари та продукти транспортуються з одного місця в інше за межами компанії.

Бурхливий розвиток світової економіки у 20 столітті, інтеграційні процеси та політичні причини призвели до значного прогресу транспорту та

швидкому збільшенню потоку вантажів. Транспорт цілком зарекомендував себе як важливий фактор економіки та геополітики [2].

Транспорт відіграє інфраструктурну роль як у світовій економіці в цілому, так і в економіці окремих країн і виступає матеріально-економічною основою міжнародних економічних відносин. Водночас першочергове значення транспорту в геополітиці визначається тим, що він структурує простір [2].

У ХХ столітті розвиток транспорту продемонстрував великий прогрес у збільшенні кількості та якості транспортних засобів. Новітні технології сягнули великого зросту у транспортній галузі. З'явилися автомобільний, авіаційний та трубопровідний транспорт. Розробка та використання відновлюваних джерел енергії у транспортних засобах для зменшення шкідливих викидів для оточуючого середовища [2].

Важливо також відзначити, що інтеграція та процеси інформаційного розвитку істотно вплинули на розвиток транспортної логістики. Результатом цього є низка принципових змін у роботі транспорту внаслідок поширення електронної торгівлі використовуючи мережу Інтернет. Робота транспортно-логістичних служб адаптується до їх інфраструктури і ринків споживчих послуг, можливостей електронної комерції. При цьому велика увага приділяється кращій організації всієї транспортно-логістичної роботи з переміщення сировини, напівфабрикатів, готової продукції та доставки вантажів до споживача [2,3].

Розглянемо більш детально розвиток автомобільного, залізничного, морського, авіаційного, трубопровідного та мультимодального транспорту.

У давні часи морський транспорт мав велике значення у перевезенні людей. Сьогодні морський транспорт використовується переважно у перевезенні товарів. Морські перевезення пасажирів обмежуються маршрутами на короткі відстані та круїзи, які останнім часом пережили збільшення попиту у сфері туризму. Для пасажирських перевезень розповсюджено використання авіаційного транспорту [4].

Зі зростанням глобалізації ринків за останні десятиліття перевезення вантажів морем надзвичайно зросло. Торгівля в основному здійснюється автомобільним і залізничним транспортом. Торгівля між країнами без спільного кордону в основному здійснюється морем, хоча у випадку з промисловими товарами вона все частіше здійснюється повітряним транспортом. За останні роки темпи його зростання більш ніж удвічі вищі, ніж морського транспорту. Який вид транспорту скільки транспортує, залежить від (відносних) транспортних витрат і співвідношення вартості та ваги товару, що транспортується: чим вища вартість товару на одиницю ваги, тим менш значні транспортні витрати. Пунктуальність і надійність стають все більш важливими, коли мова йде про цінні товари [4].

Спеціальні інновації для суден також сприяли зростанню глобальних морських перевезень. Середній розмір кораблів значно зріс. Більші судна зменшують витрати на одиницю вантажу на екіпаж, паливо, плату за причал, страхування, технічне обслуговування та утримання суден. Портові оператори повинні реагувати на збільшення розмірів суден, розширюючи портову інфраструктуру (причали, транспортне сполучення з внутрішніми районами) і шляхи доступу до портів [4].

У найбільш розвинених країнах продовжується поступове скорочення вантажних перевезень залізницею. У той же час в Європі спостерігається тенденція до приватизації залізниць, що створює умови для більшої конкуренції, а отже, більший стимул для технічного розвитку та зниження транспортних витрат. Розвиток морського транспорту є важливим аспектом глобальної транспортної системи, оскільки морські перевезення забезпечують понад 80% обсягу світової торгівлі. Розвиток цієї галузі тісно пов'язаний із технічним прогресом, зміною економічних умов і зростанням міжнародної торгівлі [3,4].

Протягом багатьох років спостерігається досить високі темпи зростання парку автомашин та мережі автошляхів. В найбільш розвинутих країнах прогрес в автомобільному транспорті виражається в якісному вдосконаленні

транспортних засобів, досягненні високо-екологічних ефективних рішень, швидкій зміні моделей. Триває вдосконалення автошляхів, підвищення безпеки руху та ін. В перспективі можливо відносна частка світового автопарку, яка припадає на розвинуті держави, зменшиться за рахунок більш швидкого зростання кількості автомашин в країнах, що розвиваються. Проте число автомашин та протяжність шляхів в цих країнах будуть характеризуватися більш скромними якісними показниками [5].

Транспорт є ключовим елементом логістичних систем, оскільки саме завдяки йому забезпечується переміщення товарів, людей та ресурсів. Завдяки розвиненій транспортній інфраструктурі відбувається злагоджений процес доставки вантажів різними видами транспорту. Здійснення перевезення вантажів відбувається за допомогою транспортної логістики.

Транспортна логістика - це система організації доставки, а саме переміщення матеріальних об'єктів або речовин з одного пункту в інший за оптимальним маршрутом [6,7].

Завдання транспортної логістики полягає у тому, щоб замовлення щодо транспортування вантажів планувались та здійснювались у обумовлений та затверджений час за певним маршрутом та з мінімальними матеріальними витратами. Для здійснення перевезення вантажів обирається найбільш підходящий та вигідний транспорт для здійснення доставки вантажів у різні куточки світу [7].

Найголовнішим моментом у процесі доставки є транспорт. Доставка вантажів та зберігання є головною функцією транспортної логістики. Саме транспортування на сучасному етапі розвитку зайняло окрему частину логістики. Цьому сприяли деякі фактори, а саме: можливість надання специфічних послуг, які саме мають важливу роль в доступній доставці вантажів; функціонально підібраний транспорт може створити систему доставки вантажів яким притаманні стабільність, довговічність та гарантія надійності; достатньо висока ціна на послуги транспортування включаючи всі

етапи доставки у тому числі митне оформлення; необхідне вирішення транспортних проблем [7].

Вище зазначалось, що перевезення вантажів можуть бути, як внутрішні так і міжнародні. Міжнародні перевезення вантажів представляють собою процес транспортування товарів між двома або більше країнами із дотриманням міжнародних стандартів і правил. Вони є ключовою складовою міжнародної торгівлі та глобальних ланцюгів постачання [8, 9].

Міжнародні перевезення вантажів здійснюються за допомогою різних видів транспорту (на вибір замовника з підбором найвигідніших умов) та класифікуються як транспортні послуги, які надаються клієнтам. Транспортні послуги з доставки вантажів складають комплекс заходів, пов'язаних із транспортуванням товарів від відправника до отримувача, який включає вибір оптимального маршруту, виду транспорту, оформлення документів, митне супроводження та інші логістичні рішення [10,11].

Транспортні послуги включають переміщення товарів і послуг, людей і тварин з одного місця в інше залізницею, дорогою, повітрям, морем, кабелем, космосом або трубопроводом. Транспортні послуги можна розділити на три різні сфери: інфраструктура, транспортні засоби та операції. Транспорт забезпечує зв'язок і торгівлю між двома сторонами.

Під час планування процесу транспортування спосіб транспортування є важливим фактором. Потрібно визначити витрати, наскільки важливо доставити відправлення до кінцевого споживача в який період, вартість товару, а також розмір і вагу товару [10].

На думку Брайковської А. транспортні послуги поділяються за наступною класифікацією (див рис. 1.1.)

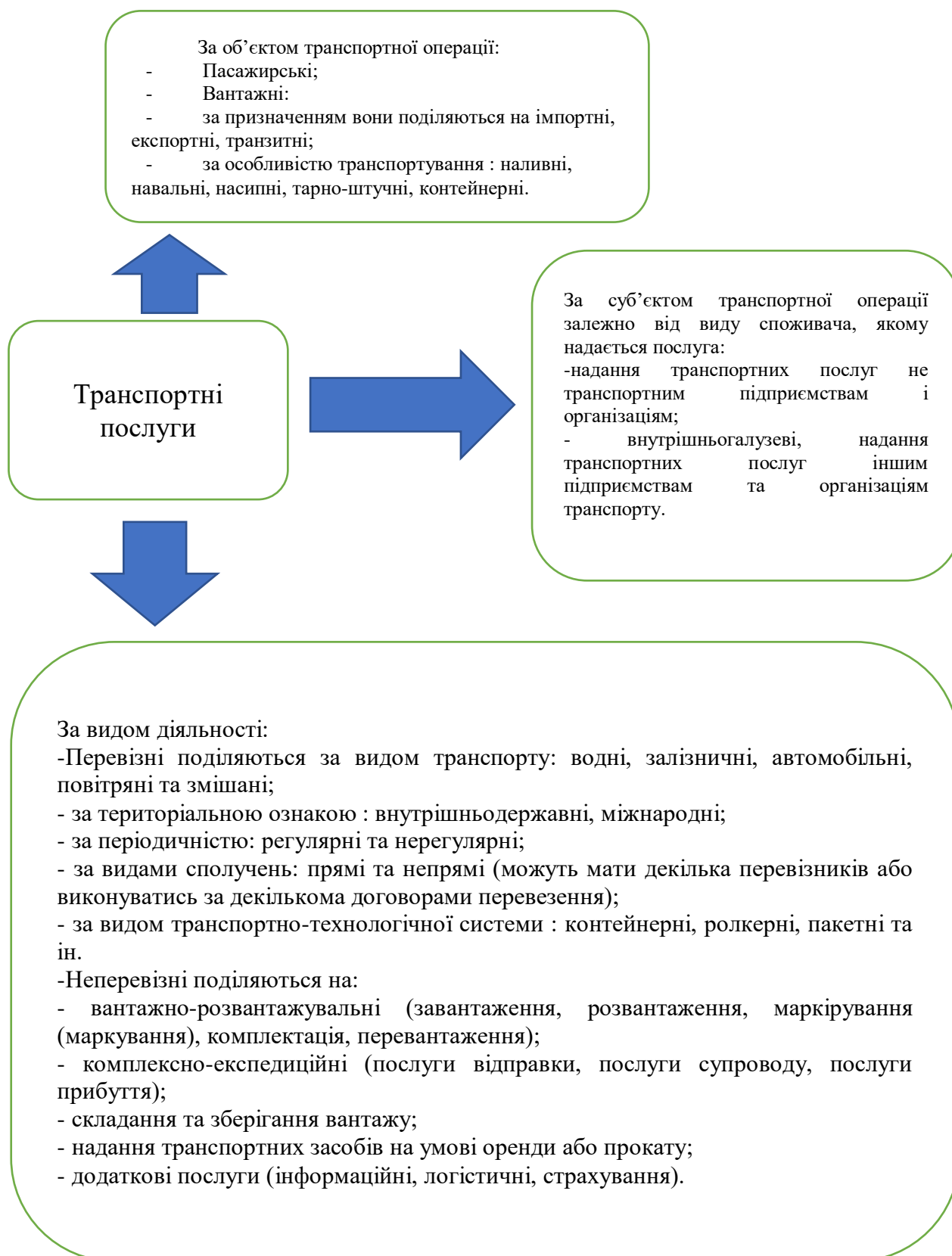

Рис. 1.1. Класифікація транспортних послуг

Джерело: складено автором за матеріалом [12]

Процес планування перевезення вантажів включає в себе етапи організації транспортних послуг. По перше здійснюється вибір оптимального маршруту та вибір підходящого виду транспорту залежно від вантажу та дати виконання перевезення. По друге, проводиться підготовка та оформлення відповідних необхідних документів, а саме: транспортна накладна, інвойс, пакувальний лист, сертифікати та митні документи. Третє, здійснюється процес організації перевезення, завантажуються товар та проводиться моніторинг транспортування. Останнім етапом є доставка вантажу та його розвантаження. Вантаж доставляється замовнику/отримувачу та перевіряється на цілісність та вже потім розвантажуються [13].

Міжнародні перевезення вантажів є важливим елементом глобальної економіки. Ефективна організація міжнародних вантажних перевезень потребує врахування багатьох факторів, включаючи вибір виду транспорту, дотримання міжнародних правил, управління витратами та ризиками. Сучасні технології й стандарти постійно вдосконалюють цей процес, сприяючи розвитку світової торгівлі.

1.2. Організація перевезень вантажів різними видами транспорту

Організація вантажоперевезень різними видами транспорту є головною складовою логістичних процесів, яка забезпечує доставку товарів від постачальника до кінцевого споживача. Цей процес включає планування, вибір виду транспорту, оформлення документів, координацію учасників перевезення та контроль доставки.

Початок планування перевезення вантажів починається з того, що починається вивчення характеристики вантажу, який потрібно перевозити. Визначається вага, обсяг та специфіка вантажів. Вже після визначення з видом транспорту, який буде надійніший, найдешевший відбувається розробка маршруту.

У логістичному ланцюжку транспорт може бути у двох формах, а саме – це приватний транспорт (компанія виробник має свій власний автопарк) та приватний транспорт до якого відноситься послуги транспортних компаній, що надають послуги з перевезення вантажів власним автопарком (транспортні компанії) [14].

Виділяють важливі фактори, які відіграють ключову роль у виборі виду транспорту:

1. Вартість транспортування. При виборі найкращого та найбільш підходящого транспорту для експорту продукції бюджет є найважливішим фактором. Витрати залежать від типу та кількості товарів, які необхідно перевезти. Вартість транспортування впливає на вартість товару [14,15].

Якщо важкі або великогабаритні продукти перевозяться на далекі відстані, всередині країни, то залізничний транспорт є найбільш економічним. Як правило, вантажівками, найкраще, що підходить для перевезення невеликої кількості товарів на короткі відстані, оскільки цей вид транспорту також заощаджує витрати на пакування та обробку. найдешевший вид транспорту – це водний транспорт, хоч і найповільніший, але найбільш придатний для важких або громіздких вантажів, які потрібно транспортувати на великі відстані, де час не є важливим фактором. Авіатransпорт – найкращий варіант для перевезення швидкопсувних, крихких і цінних вантажів, хоча він є найдорожчим [14,15].

2. Надійність і регулярність обслуговування. Умови надійності та регулярності різних видів транспорту відрізняються один від одного. Терміновість і швидкість доставки товару впливають на вибір виду транспорту. На всі види транспорту, а саме наземний, морський і повітряний, впливають погані погодні умови, такі як сильні дощі, сніг, туман і шторми, всі ці погодні умови можуть спричинити затримки доставки товару до замовника [15].

3. Безпека. Важливим фактором, що впливає на вибір виду транспорту, є безпека та безпека вантажів у дорозі. Наземний транспорт є більш безпечнішим ніж залізничний транспорт, тому що втрати менші [15].

З точки зору безпеки, морський транспорт є найбільш ризикованим, оскільки водний транспорт наражає вантажі на морські небезпеки, а велика тривалість подорожі додає факторів ризику. Деякі види упаковки допомагають захистити товари під час транспортування, але все це додає додаткових витрат [15].

4. Характеристика товару. При виборі виду транспорту вирішальну роль відіграє розмір і вага товару. Наземний і повітряний транспорт переважно обслуговує крихкі та дрібні відправлення. Залізничний і морський транспорт є більш підходящим варіантом для важких вантажів. На вибір способу транспортування також впливає те, наскільки небезпечними, крихкими чи високоцінними є продукти. Для ламких і крихких високоцінних продуктів повітряний і наземний транспорт є найкращим варіантом [15].

5. Бюджет. Транспортні витрати є надбавкою до ціни продажу товару. Транспортні витрати додають суму, за яку товар можна продати, щоб отримати прибуток. Об'єм або вага товару відіграють ключову роль у визначенні того, який спосіб транспортування є найкращим. Також на вибір виду транспорту впливає тип товару з точки зору терміновості доставки, наприклад, наскільки товар швидко псується та як швидко він повинен прийти [15].

Як правило, водний транспорт є найбільш рентабельним і здебільшого придатним, коли нікуди не поспішають, а вантаж громіздкий або важкий і його потрібно перевозити на велику відстань. Залізничний транспорт є відносно недорогим для цих видів вантажів. Перевага автомобільного транспорту з точки зору вартості полягає в тому, що можна заощадити на витратах на обробку та пакування. Повітряний транспорт є одним із найдорожчих видів транспорту, але має перевагу швидкості, тому найкраще підходить для швидкопсувних і крихких товарів [15].

6. Шкала часу. Повітряний транспорт є найкращим варіантом для великих відстаней, які потребують термінового та швидкого транспортування, для дотримання термінів або тому, що вантажі швидкопсувні чи крихкі. Автомобільний транспорт швидше, ніж залізничний транспорт для доставки на короткі відстані. Однак для далеких поїздок залізниця є швидшою та економнішою [15,16].

7. Гнучкість. Найбільш гнучким видом транспорту є автомобільний транспорт, оскільки він не обмежений такими факторами, як час польотів, маршрути судноплавства або заздалегідь встановлені розклади. Автомобільний транспорт може працювати вдень і вночі, коли вам зручно, у будь-який час і має додаткову перевагу доставки від дверей до дверей [15,16].

У таблиці 1.1. представимо переваги та недоліки різних видів транспорту, які використовуються у логістичному ланцюжку.

Розробка маршруту для перевезення вантажів представляє собою процес планування оптимального шляху доставки вантажу від місця відправлення до місця призначення з урахуванням економічних, географічних, транспортних і логістичних аспектів. Якщо маршрут складено якісно тоді це дозволяє мінімізувати витрати, забезпечити своєчасну доставку та уникнути ризиків.

Таблиця 1.1.

Переваги та недоліки різних видів транспорту

Переваги	Недоліки
Залізничний транспорт	
<ul style="list-style-type: none"> - Можливість перевезення великих за обсягом вантажів; - Відносно не висока собівартість перевезень; - Безпечність; - Екологічність; - Регулярність перевезень; - Швидкість доставки вантажів більше ніж у деяких інших видів транспорту; - Перевезення вантажів незалежно від погодних умов; - Безпека доставки вантажів. 	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатня мобільність; - Не зовсім підходить для перевезення вантажів малих об'ємів; - Неможливість зробити доставку «від дверей до дверей»; - Ризик пошкодження вантажів під час завантаження, перевезення та розвантаження; - Невелика швидкість доставки; - Необхідність будівництва спеціальних шляхів для зручного перевезення вантажів у різні країни світу.

Продовження таблиці 1.1.

Автомобільний транспорт	
<ul style="list-style-type: none"> - Висока мобільність у різні країни світу; - Швидка доставка вантажів; - Обробка вантажів простіша ніж завантаження літака, потяга та вантажного корабля; - Найбільш гнучкий вид транспорту з точки зору маршрутів та розкладів; - Можливість перевезення невеликих вантажів; - Спрощене оформлення відповідних документів; - Можливість доставки товарів «від дверей до дверей»; - Спрощені вимоги щодо пакування вантажів. 	<ul style="list-style-type: none"> - Залежність від великого дорожнього руху на дорогах; - Неможливість перевезення великих вантажів; - Забруднює повітря викидами CO₂; - Залежність від погодних умов; - Необхідність вкладання великих інвестицій у покращення транспортної інфраструктури;
Морський транспорт	
<ul style="list-style-type: none"> - Найбільш економічний вид транспорту; - Екологічний транспорт; - Перевезення важких вантажів; - Митні збори нижчі ніж на авіаперевезення; - Можливість заповнення контейнерів з вантажем з інших компаній для розділу витрат; - Річковий транспорт надає можливість доставки великих вантажів та у зазначений термін; - Річкова мережа пропонує ефективну мережу для досягнення великих міст; 	<ul style="list-style-type: none"> - Повільний вид транспорту; - Потреба в дорогих портових спорудженнях; - Залежність від погодних умов; - Мала частота відправлень; - Жорсткі умови пакування та кріплення вантажів.
Авіаційний транспорт	
<ul style="list-style-type: none"> - Найшвидший вид транспорту; - Широке географічне покриття аеропортами; - Чудово підходить для перевезення крихких, швидкопсувних харчових продуктів та продуктів високої вартості; - Найбезпечніший вид транспорту завдяки встановленим урядами вимог безпеки та присутності поліції в аеропорту; - Надійні та регулярні польоти, які допомагають планувати та оптимізувати організацію логістики; - Різноманітність видів повітряного транспорту; 	<ul style="list-style-type: none"> - Надорожчий вид транспорту завдяки своїй швидкості та надійності; - Екологічно небезпечний (забруднення повітря); - Не підходить для перевезення всіх видів вантажів; - Митні процедури можуть подовжувати час доставки; - Погодні умови впливають на авіа перельоти.

<p>- Для зручності транспортування вантажів за допомогою стандартизованих контейнерів і піддонів, що полегшує вантажно-розвантажувальні операції.</p>	
---	--

Джерело: складено автором за матеріалом [14,17]

Маршрут який складається для перевезення вантажів має певні вимоги, а саме:

- Вузлові точки, це може бути початкова, кінцева та через проміжні точки;
- напрямок (сполучення) руху – перевезення між певними географічними пунктами, наприклад, Харків-Одеса;
- траєкторія – це конкретний маршрут, яким транспортується вантаж від точки відправлення до точки призначення. Вона враховує всі ключові пункти, через які пройдётиме вантаж, та визначає напрямки і відстані, які потрібно подолати. Оптимальна траєкторія забезпечує економію часу, ресурсів та мінімізує ризики. Відповідно розрізняють маятникову та кільцеву форму перевезень;
- довжина маршруту;
- складність (ризикованість) – аналіз безпеки маршруту, особливо у випадку перевезення небезпечних чи цінних вантажів;
- стійкість – здатність обраного транспортного шляху забезпечувати безперебійне перевезення вантажів у різних умовах (погодних, економічних, політичних, інфраструктурних тощо). Висока стійкість маршруту дозволяє мінімізувати ризики, затримки та додаткові витрати;
- гнучкість – можливість швидко змінювати маршрут у разі непередбачених ситуацій (заторів, ремонтів, закриття доріг) [14].

Для того щоб зменшити витрати на перевезення міжнародних вантажів в інші країни відправник шукає спосіб враховуючи і класичні логістичні умови, а саме мінімальні часові та грошові витрати у забезпеченні достойного рівня обслуговування.

Компанії по доставці та перевезенню вантажів, які існують у різних країнах світу та представлені на ринку транспортних послуг мають вигідне географічне положення постійно створюють максимально сприятливі умови для того, щоб залучити транзитні вантажі. Активно використовуються та є конкурентоспроможними спільні пропозиції різних видів транспорту [14].

Розрізняють ще змішані перевезення вантажів за певними видами транспорту та послідовністю його використання.

Юнімодальні перевезення стосуються транспортування, при якому товари транспортуються одним видом транспорту, зокрема автомобільним, залізничним, морським, внутрішнім водним, повітряним, космічним та трубопровідним транспортом. У двох словах, це стосується транспортування товарів одним видом транспорту. У морському судноплаванні, коли товари транспортуються одним перевізником, який укладає власний транспортний контракт, коносамент з одного порту в інший [18].

Мультимодальні перевезення складаються з використання кількох різних видів транспорту: автомобільного, річкового, морського чи повітряного [17].

Часто автомобільний транспорт дає можливість здійснити першу та останню милу доставки незалежно від обраного транспортного засобу (літак, поїзд, корабель). Мультимодальні перевезення ніколи не передбачають розділення вантажів: одиниця завантаження не змінюється від початку до кінця доставки [17].

Інтермодальні перевезення – це два або більше видів транспорту використовуєть, наприклад автомобільний, залізничний, морський та повітряний, можна комбінувати, щоб забезпечити найефективнішу доставку. Мультимодальні та інтермодальні перевезення це два типи комбінованих перевезень. Їх можна використовувати для доставки на далекі відстані, а також у випадках, коли клієнт має стислі терміни доставки або посилку, яка потребує особливого догляду. Це вид перевезення, який перевозить товари з одного місця до іншого через міжнародні кордони, використовуючи щонайменше два види транспорту. Це передбачає перевезення вантажу в інтермодальному

контейнері або транспортному засобі через інтермодальний транспортний ланцюг, що дозволяє об'єднати кілька транспортних мереж, уникаючи будь-якої обробки самого вантажу під час зміни режиму. Метою інтермодального транспорту є усунення обробки вантажу під час транзиту, покращення захисту вантажу, підвищити безпеку та зменшити пошкодження та втрати товарів [18].

Для перевезення вантажів необхідно вибрати компанію перевізника, яка саме надасть якісні послуги з транспортування. На сьогодні виділяють два поняття «основна транспортна послуга» та «додаткова транспортна послуга».

Основною транспортною послугою визначають діяльність з перевезення вантажів або пасажирів від точки відправлення до точки призначення із забезпеченням безпечного, своєчасного та якісного транспортування. Це ключова складова транспортно-логістичних операцій, що задовольняє потреби в переміщенні товарів чи осіб [17].

Основною метою є транспортування, але часто ще надають додаткові послуги для підвищення сервісу. Додаткові транспортні послуги – це комплекс операцій, які супроводжують основну послугу перевезення вантажів або пасажирів і спрямовані на підвищення зручності, безпеки, ефективності та якості обслуговування. До додаткових послуг відносять пакування вантажів, митне оформлення, страхування вантажу, складські послуги та інформаційна підтримка [17].

Після того, як було обрано перевізника і визначено спектр послуг які потрібні замовнику укладається договір з кожним з них про організацію та перевезення вантажів. Після того як здійснили завантаження вантажів треба обов'язково оформити основний перевізний документ – накладну (зазначається характеристика, вага, вартість вантажу, дані відправника та перевізника). Якщо використовують для перевезення вантажів залізничний, річковий та повітряний транспорт тоді основним документом є накладна. У перевезеннях вантажів автомобільним транспортом використовують товарно-транспортну накладну, а у перевезеннях морським транспортом – коносамент [17,19].

На рис. 1.2. представимо основні товаросупровідні документи при перевезенні вантажів різними видами транспорту.

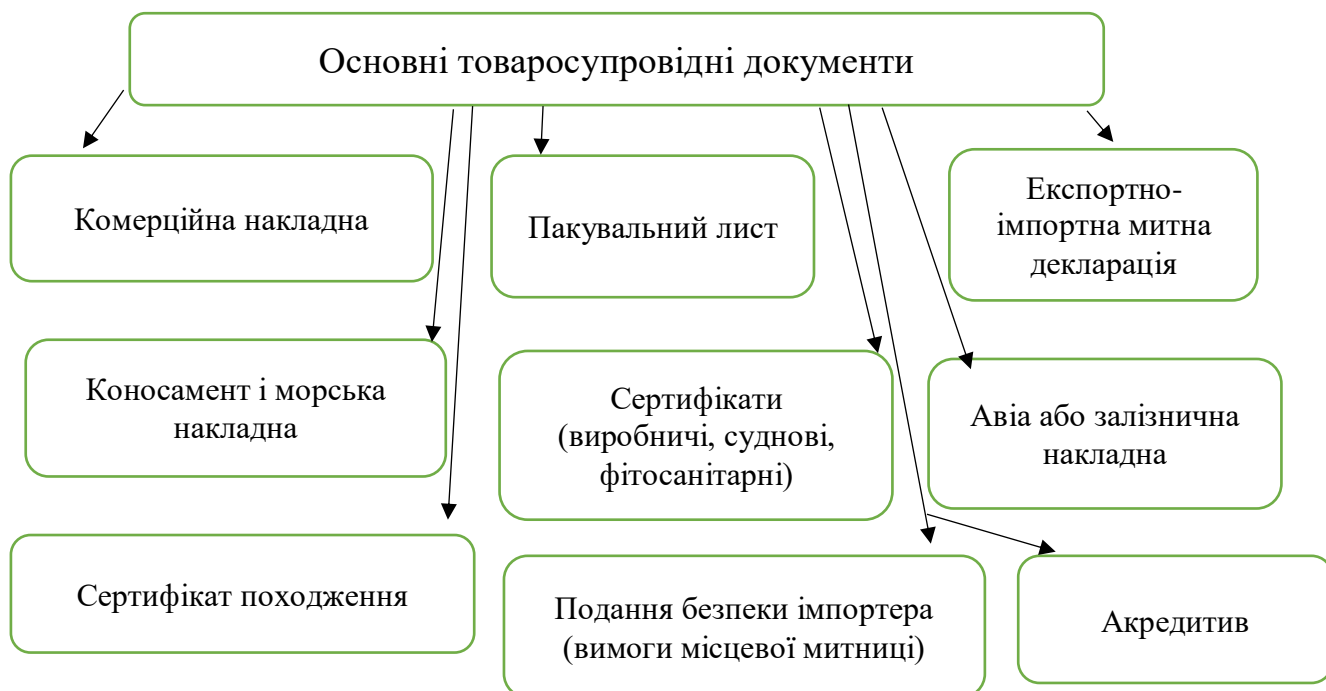

Рис.1.2. Основні товаросупровідні документи

Джерело: складено автором за матеріалом [19]

Пакувальний лист є важливим транспортним документом під час міжнародних морських перевезень. Це детальний огляд вантажу, згаданого в комерційному рахунку-фактурі. Він також містить інформацію про те, як було упаковано відправлення, а також про те, які позначки та номери нанесені на зовнішні коробки відправлення [19].

Експортна або імпортна митна декларація містить відомості про товари, які імпортуються або експортуються. Ця декларація особливо важлива під час міжнародних перевезень. Декларація використовується для митного оформлення та розрахунку мит або податків, що застосовуються до вантажу. Її готує митний брокер на основі накладної та пакувального листа [19].

Залежно від типу вантажу, може знадобитись один з наступних сертифікатів: сертифікат виробництва, сертифікат судна, фітосанітарний сертифікат [19].

Авіавантажна накладна (AWB) - це необоротний документ, який видається авіаперевізником як підтвердження володіння вантажем. AWB також є різновидом коносаменту. AWB також служить квитанцією для вантажовідправника. У цьому документі вказується адреса призначення вантажу, а також контактна інформація вантажовідправника та вантажоодержувача (одержувача).

Сертифікат походження - це документ, який декларує, в якій країні було виготовлено товар. Він потрібен на регулярній основі. Цей документ містить інформацію про продукт, його призначення, а також країну експорту. Це важлива форма, оскільки вона допомагає визначити, чи придатні товари для імпорту та чи обкладаються митом [19].

Основним завданням перед початком перевезення вантажів потрібно перевірити всі необхідні оформлені документи і переконатись у відповідності вимогам законодавства та правилам митного регулювання. Правильне оформлення документів необхідних для перевезення вантажів забезпечує легальність транспортування вантажів, мінімізує ризики затримок і полегшує взаємодію з контролюючими органами.

Висновки до першого розділу

1. Сучасний стан розвитку світової економіки визначив основні вектори розвитку національних господарств. Поглиблення розвитку міжнародних економічних відносин сприяло поширенню налагодження співпраці між країнами. Одним з головних напрямів є зовнішня торгівля, яка посилила розвиток логістики, забезпечуючи обмін товарами, сировиною та послугами між різними регіонами світу. Головним спектром логістичних послуг є саме перевезення вантажів різними видами транспорту. Транспортування вантажів здійснюється, як на національному рівні так і міжнародному. Міжнародні перевезення є процесом транспортування товарів між різними країнами з дотриманням міжнародних угод, стандартів та правил. Міжнародні

перевезення вантажів позитивно сприяють розвитку світової торгівлі, відкривають можливість країнам отримувати доступ до ресурсів і технологій та стимулюють розвиток інфраструктури.

2. Перевезення вантажів здійснюється наступними видами транспорту: залізничним, авіаційним, автомобільним, морським або річним та трубопровідним. Міжнародні перевезення можуть також бути інтермодальними, мультимодальними, які включають в себе перевезення деякими різними видами транспорту для їх зручності та швидкої доставки. Організація перевезення вантажів є складним процесом який включає в себе планування, координацію, реалізацію та контроль доставки вантажу до пункту призначення. Організація перевезень залежить від вибору виду транспорту, характеристик вантажу, географії маршруту та умов перевезення.

Організація перевезень вантажів різними видами транспорту вимагає чіткого планування, врахування характеристик вантажу, маршруту та законодавчих вимог. Використання сучасних логістичних технологій і мультимодальних рішень дозволяє значно підвищити ефективність доставки, знизити витрати та забезпечити високу якість транспортних послуг.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ У РЕСПУБЛІЦІ ІНДІЯ

2.1. Аналіз транспортно-логістичної інфраструктури Республіки Індії

Республіка Індія є однією з найбільших і найшвидше зростаючих економік у світі. Вона характеризується багатогранністю, яка поєднує сучасний сектор послуг, високотехнологічну промисловість та аграрний сектор.

Сектор інфраструктури та логістики Індії відіграє важливу роль у підтримці її зростання. Вважається, що сектор інфраструктури та логістики в Індії суттєво зросте найближчим часом. Це викликано зростанням попиту на електронну комерцію, зростанням виробничих галузей і зосередженістю уряду на розвитку інфраструктури Індії.

У 2023 році ВВП в Індії становив близько 3,57 трлн дол. США, і очікується, що до кінця десятиліття він досягне 6 трлн дол. США [20].

Транспортна мережа Індії є однією з найрозгалуженіших у світі. Вона базується на історичному розвитку країни, географічних особливостях, культурних і релігійних впливах та економічних умовах. Транспортний сектор відіграє важливу роль в економічному розвитку будь-якої країни. Це також впливає на навколишнє середовище через зміну клімату та глобальне потепління. З розвитком технологій транспорт став дешевшим і швидшим.

У таблиці 2.1. представимо характеристику транспортної системи Республіки Індії.

Таблиця 2.1.

Характеристика транспортної системи Республіки Індії

Вид транспортування	Характеристика
Дороги	Розгалужена мережа доріг, включаючи національні, державні та сільські дороги.
Залізниці	Одна з найбільших залізничних мереж у світі, що надає як пасажирські, так і вантажні послуги.
Авіа шляхи	Внутрішні та міжнародні авіаперельоти, що здійснюються через аеропорти по всій країні.
Водні шляхи	Внутрішні та прибережні водні шляхи, що використовуються для перевезення вантажів і пасажирів.
Трубопроводи	Трубопроводи для транспортування нафтопродуктів, природного газу та інших речовин.

Джерело: складено автором за матеріалом [21]

В Індії доступні різні типи транспортних засобів, а саме автомобільний, залізничний та повітряний транспорт. Автомобільні дороги є одним із найважливіших компонентів транспортної інфраструктури Індії. Найпопулярнішим видом транспорту є автомобільний, оскільки він дешевий, швидкий, гнучкий і надійний. Мережа доріг Індії є другою за довжиною в світі після Китаю, але лише 22% з них асфальтовані, що значно ускладнює рух транспорту під час мусонів і взимку. Індія має одну з найбільших мереж доріг у світі, загальна довжина яких становить 6700000 км [22,23].

Залізниці Індії є одним із найстаріших видів транспорту, який використовується в Індії з 18 століття. Це один із найефективніших способів подорожувати на великі відстані за короткий час. Індійська залізнична мережа складається з понад 68988 км. Деякі залізничні шляхи в Індії знаходяться на стадії будівництва або реконструкції. Ця залізнична система є найстарішою та найбільшою у світі [23].

Авіаційний вид транспорту став дуже популярним серед індійців завдяки своїй зручності та надійності порівняно з іншими видами транспорту. Міністерство цивільної авіації регулює повітряний рух в Індії. Індійська авіаційна галузь зростає на 20% щорічно, а такі індійські авіакомпанії, як Air India, Jet Airways і Indigo, є одними з найбільших авіакомпаній в Азії. Вони

також мають широкі міжнародні зв'язки з усіма континентами, крім Антарктиди [23].

У таблиці 2.2 представимо наглядно транспортну інфраструктуру Республіки Індія.

Таблиця 2.2.

Транспортна інфраструктура Республіки Індія

Транспортна інфраструктура	Республіка Індія		
	Всього	на 1 млн мешканців	на км ²
Дороги	6700000 км	4659,02 км	203,82 см
Залізниці	68988 км	47,97 км	2,10 см
Водні шляхи	20275 км	14,10 км	0,62 см
Транспортні засоби	80888,051	56,248	24,61
Аеропорти	113	0,08	0,00003

Джерело: складено автором за матеріалом [23]

Авіаційні вантажні перевезення Індії є важливою складовою логістики країни, враховуючи її стрімко зростаючу економіку та обсяг міжнародної торгівлі. Це все стало причиною зростаючого попиту на швидке та надійне транспортування.

Головними аеропортами країни з яких здійснюються вантажні перевезення Республіки Індії є Indira Gandhi International Airport місто Делі, він є найбільшим центром вантажних перевезень. Також Chhatrapati Shivaji Maharaj International Airport місто Мумбаї, цей аеропорт важливий для міжнародної торгівлі, Chennai International Airport є значним вузлом для експорту технологій фармацевтики та текстилю [23]. (див. табл. 2.3.)

Таблиця 2.3

Найкрупніші аеропорти Республіки Індія

IATA	Назва	Місто	Авіакомпанії	Напрямки
DEL	Indira Gandhi International Airport	Нью-Делі	59	97
BOM	Chhatrapati Shivaji International Airport	Мумбаї	49	83
MAA	Chennai International Airport	Ченнаї	32	40
BLR	Kempegowda International Airport	Бангалор	28	40
COK	Cochin International Airport	Кочі	24	22
HYD	Rajiv Gandhi International Airport	Хайдарабад	20	32
CCU	Netaji Subhash Chandra Bose International Airport	Колката	19	37
TRV	Thiruvananthapuram International Airport	Тіруванантапурам	19	17
GOI	Dabolim Airport	Васко да Гама	9	12
GOX	Manohar International Airport	Мопа	-	-

Джерело: складено автором за матеріалом [23]

Кількість в Індії аеропортів дорівнює тридцяти, на даному етапі вони всі є працюючими та займаються перевезеннями людей та вантажів. Логістичний ланцюжок поставок в Індії значною мірою залежить від ефективних авіаперевезень, щоб сприяти швидкому переміщенню товарів. Інвестиції в майбутнє інфраструктури авіаперевезень тривають, що відображає прагнення галузі збільшити пропускну спроможність і оптимізувати роботу. Митне оформлення є критично важливим аспектом, що забезпечує безперервне оформлення імпортованих та експортованих товарів [24].

У таблиці 2.4 представимо головні морські порти Республіки Індія.

Таблиця 2.4

Головні морські порти Республіки Індія

№	Назва	Особливості діяльності
1	Порт Ченнаї	Один із найважливіших морських портів Індії, продовжує залишатися ключовим гравцем у торговій мережі країни. Порт оснащений найсучаснішою інфраструктурою, включаючи два міжнародних контейнерних термінали, довжину причалу 1500 метрів і глибину осадки 15,5 метрів, що дозволяє приймати великогабаритні судна. Порт Ченнаї має щорічну пропускну здатність 2,5 мільйона TEU, що зміцнює його важливу роль у глобальних ланцюгах поставок. Завдяки міцному автомобільному та залізничному сполученню, він залишається кращим вибором для підприємств на півдні Індії, забезпечуючи безперервне переміщення товарів як для внутрішнього, так і для зовнішнього ринків.
2	Порт Вісакхапатнам	Розташований на східному узбережжі Індії, є важливим гравцем у морській торгівлі країни. Примітно, що порт Вісакхапатнам посідає 20-е місце в рейтингу продуктивності контейнерних портів за 2023 рік, що підкреслює його ефективність і сильну позицію в міжнародній торгівлі. Відомий тим, що обробляє різноманітні масові вантажі, він відіграє ключову роль в експорті залізної руди, вугілля та сталі, роблячи значний внесок у торгівлю Індії з країнами Азії та за її межами. Завдяки численним причалам і сучасним зручностям порт Вісакхапатнам готовий залишатися основними воротами для торгівлі на східному узбережжі.
3	Порт Мумбаї	Він є головними морськими воротами на західному узбережжі Індії. Порт Мумбаї також підтримує значний пасажиропотік: у 2023 фінансовому році було зареєстровано 182 600 пасажирів. Порт Мумбаї, який є життєво важливим центром імпорту та експорту, зокрема нафти, текстилю та машин, продовжує залишатися важливою частиною торгової інфраструктури Індії, з'єднуючи країну зі світовими ринками.
4	Порт Кочі	Розташований на південно-західному узбережжі Індії, відіграє вирішальну роль у морській торгівлі країни. Сучасна інфраструктура та стратегічне розташування порту Кочин роблять його ключовим шлюзом для торгівлі, особливо в таких секторах, як чай, спеції та нафта. Будучи одним із головних морських портів Індії, він продовжує збільшувати свою пропускну спроможність і робить значний внесок у регіональну та національну економіку.
5	Порт Кандла	Цей порт відомий як порт Деендаял, є одним із найбільш завантажених і найважливіших в Індії, який обробляє різноманітні вантажі. Порт Кандла є ключовим гравцем у торгівлі нафтопродуктами, харчовими оліями та добривами.

Продовження таблиці 2.4.

6	Kolkata Port Trust	Shyama Prasad Mukherjee Port Trust, раніше відомий як Kolkata Port Trust, є великим портом, розташований у східній Індії. Порт продовжує відігравати вирішальну роль у обробці вантажів, таких як вугілля, залізна руда та сільськогосподарська продукція.
7	Новий порт Мангалор	Він розташований на південно-західному узбережжі Індії, забезпечує значний обсяг торгівлі. Новий порт Мангалор має вирішальне значення для експорту таких товарів, як залізна руда, вугілля та нафтопродукти, і відіграє важливу роль у торгівлі в південному регіоні Індії.
8	Порт Парадіп	Розташований на східному узбережжі Індії, відіграє значну роль у перевалці масових вантажів. Порт Парадіп, відомий транспортуванням ключових експортних товарів, таких як вугілля, залізна руда та добрива, продовжує залишатися важливим центром морської торгівлі Індії, що підтримує економічне зростання регіону.
9	Порт Еннор	Порт Енноре, офіційно відомий як Kamarajar Port Limited, є ключовим гравцем у південно-східній морській торгівлі Індії. Порт Еннор є важливим центром, особливо для промисловості в південному регіоні, що ще більше посилює його роль у розширенні морської торгівлі Індії.
10	Порт Джавахарлала Неру (JNPT)	Розташований у Наві Мумбаї, є найбільшим контейнерним портом в Індії. Він відіграє вирішальну роль у міжнародній торгівлі Індії, обробляючи понад 50% контейнерних вантажів країни. JNPT продовжує розширювати свої потужності, щоб задовольнити зростаючий попит. Зростання перевезень вантажів підкреслює стратегічну позицію JNPT як ключового гравця в глобальній логістиці та її постійний розвиток інфраструктури для обробки зростаючого трафіку. Завдяки добре налагодженій інфраструктурі та сучасному обладнанню, JNPT залишається центральним центром для контейнерних вантажів і продовжує стимулювати економічне зростання країни.
11	Порт Блер	Розташований на Андаманських і Нікобарських островах, відіграє вирішальну роль у торгівлі регіону. Порт обробляє вантажі, такі як нафтопродукти, цемент і продовольче зерно, які є критичними для місцевої економіки.
12	Мормугао	Розташований у Гоа, є одним із ключових морських портів Індії для перевалки масових вантажів, зокрема залізної руди. Він особливо відомий своїм значним експортом залізної руди.
13	Порт Мундра, Гуджарат	Порт є одним із найбільших і завантажених портів Індії, розташований у Гуджараті. За останні роки порт досяг значних успіхів, утвердившись як ключовий гравець у судноплавній галузі країни. Операції Mundra включають обробку суміші контейнерних вантажів, вугілля, наливних вантажів та інших необхідних матеріалів, що зміцнює його вирішальну роль в економічному зростанні Індії.

Джерело: складено автором за матеріалом [25]

Морська інфраструктура Індії має велике значення та відіграє ключову роль у економіці країни. Морські порти Індії забезпечуючи 95% загального обсягу міжнародної торгівлі. Завдяки своєму стратегічному географічному положенню країна має достатньо довгу берегову лінію з численними портами. Ці центри переміщують мільйони тонн вантажів щороку, з'єднуючи Індію зі світовими ринками. За даними 2023-2024 рр. морські порти Індії обробили рекордні 795 млн т. вантажів, що свідчить про їхню важливу роль у сприянні міжнародній торгівлі [25].

В Індії функціонує велика кількість компаній, що спеціалізуються на вантажних перевезеннях, забезпечуючи ефективну логістику як на внутрішньому, так і на міжнародному рівнях. Ці компанії відіграють ключову роль у забезпеченні ефективного транспортування вантажів як всередині Індії, так і на міжнародному рівні, сприяючи розвитку економіки країни.

У таблиці 2.5 представимо провідні логістичні компанії Республіки Індія, які спеціалізуються на перевезенні вантажів у міжнародному та національному сполученні.

Всі представлені компанії представляють передову індустрію логістики вантажів в Республіці Індії, кожна з яких має унікальні переваги, які задовольняють різні потреби сучасного бізнесу.

Ринок логістики Індії має велике значення для міжнародних перевезень. Частково завдяки своєму вигідному географічному розташуванню вона є важливою транзитною країною між Європою, Азією та Африкою. Імпорт в основному складається з машин, електроніки, транспортних засобів і нафтопродуктів, тоді як експорт складається з текстилю, продуктів харчування, копченостей і електронного обладнання. Країна підтримує тісні торгові відносини з США, Китаєм, Європою та країнами Перської затоки [26, 27].

Таблиця 2.5

Провідні логістичні компанії Республіки Індія

№	Назва компанії	Діяльність
1	Blue Dart Express	<p>Заснована в 1983 році компанія Blue Dart є провідним постачальником послуг експрес-логістики в Індії зі штаб-квартирою в Мумбаї. Це дочірня компанія DHL, що розширює її глобальне охоплення.</p> <p>Основні послуги: пропонує комплексні послуги експрес-доставки по всій Індії та за кордоном. А також, надає послуги для вантажів із обмеженим часом, включаючи варіанти доставки у той же день.</p> <p>Blue Dart відомий своєю надійністю та швидкістю, що робить його кращим вибором для компаній, які потребують своєчасних поставок.</p>
2	Delhivery	<p>Заснована в 2011 році в Гуруграмі, швидко стала одним із найбільших постачальників логістичних послуг в Індії. Компанія пропонує послуги доставки посилок, вантажних перевезень і складського зберігання. Використовує передову технологію для відстеження відправлень і ефективного управління ланцюгами поставок. Також керує розгалуженою мережею центрів виконання замовлення та центрів доставки по всій країні.</p> <p>Зосередженість Delhivery на інноваціях і технологіях позиціонує її як лідера в наданні ефективних логістичних рішень, адаптованих до бізнесу електронної комерції.</p>
3	Aegis Logistics	<p>Компанія заснована у 1993 році зі штаб-квартирою в Мумбаї, спеціалізується на транспортуванні сипучих рідин і газів.</p> <p>Займається мультимодальними перевезеннями, надає рішення для автомобільного, залізничного та морського транспорту, адаптовані до різних галузей промисловості.</p> <p>Використовує сучасні складські приміщення, обладнані для обробки спеціалізованих вантажів. Aegis відома своїм досвідом у транспортуванні небезпечних матеріалів і забезпеченні дотримання правил безпеки.</p>
4	Allcargo	<p>Заснована в 1993 році в Мумбаї, є однією з найбільших інтегрованих логістичних компаній Індії.</p> <p>Спеціалізується на мультимодальних транспортних рішеннях, включаючи контейнерні перевезення, управління складськими приміщеннями та проектну логістику. Операції Allcargo охоплюють понад 160 країн світу. Компанія Allcargo досягає успіху в міжнародній логістиці та оптимізації ланцюга поставок.</p>

Продовження таблиці 2.5.

5	Mahindra Logistics	Компанія, яка є частиною Mahindra Group, була заснована в 2000 році зі штаб-квартирою в Мумбаї. Пропонує наскрізні послуги, включаючи транспортування, складування та управління ланцюгом поставок. Надає персоналізовані послуги з транспортування працівників до різних підприємств. Mahindra Logistics, відома своїми надійними операційними можливостями та відданістю безпеці, обслуговує різноманітні галузі.
6	TCI Express	Заснована в 1996 році, компанія є піонером на індійському ринку експрес-вантажів. Надає послуги доставки від «дверей до дверей» по всій Індії за допомогою розгалуженої мережі пунктів самовивозу. Орієнтація TCI Express на задоволеність клієнтів робить компанію надійним партнером для підприємств, яким потрібні швидкі логістичні рішення.
7	Gati	Заснована наприкінці 90-х, стала найвідомішою у експрес-доставці вантажів в Індії. Спеціалізується на експедируванні вантажів і управлінні ланцюгами постачання. Надає послуги як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках. Стійка присутність Gati по всій Індії робить компанію ідеальним вибором для тих, хто шукає надійні варіанти доставки.
8	DHL	Як світовий лідер у галузі логістики, має значну присутність в Індії, пропонуючи низку рішень для доставки. Надає експрес-доставку та комплексні послуги з управління ланцюгом поставок. Розгалужена глобальна мережа DHL забезпечує безперебійну міжнародну логістику для компаній, які працюють за кордоном.
9	FedEx	Надає надійні рішення для доставки з моменту заснування та широко працює в Індії. Компанія пропонує різні варіанти, адаптовані до потреб клієнта, включаючи послуги доставки на наступний день. FedEx відома своєю прихильністю до обслуговування клієнтів і ефективності роботи, є надійним партнером для багатьох компаній.
10	Ecom Express	Заснована в 2012 році компанія спеціалізується на логістиці для електронної комерції, забезпечуючи доставку «останньої милі» по всій Індії. Ecom Express використовує технологію для підвищення ефективності доставки та задоволення клієнтів.

Джерело: складено автором за матеріалом [26]

Завдяки розгалуженій транспортній системі, розвинутої інфраструктури Індії за даними Світового банку, у 2023 році країна посіла 38-ме місце серед 139 країн у глобальному рейтингу LPI. Це свідчить про покращення її логістичної інфраструктури та ефективності торговельних процесів. Для

порівняння, у 2014 році Індія займала 54-те місце, піднявшись на 16 позицій [28].

Покращення позицій Індії в LPI відображає зусилля країни у вдосконаленні логістичної інфраструктури, спрощенні митних процедур та підвищенні ефективності транспортних послуг. Це сприяє зміцненню її позицій у глобальній торгівлі та економічному розвитку.

2.2. Сучасні тенденції перевезення вантажів у Республіці Індія

Вантажні перевезення товарів в Республіці Індія здійснюється різними видами транспорту. Країна, як зазначалось у пункті 2.1. має розгалужену транспортну мережу, достатню кількість аеропортів та портову інфраструктуру. За останні десятиліття Республіка Індія відзначилась значними успіхами у розвитку логістичної інфраструктури. Викликом до цього став процес поглиблення та розвитку зовнішньої торгівлі країни. Збільшення обсягів виробництва та торгівлі товарами у країні викликало необхідність розпочати процес сучасного розвитку транспортно-інфраструктурних об'єктів. Сучасні тенденції вантажних перевезень у Республіці Індія відображають прагнення до підвищення ефективності, екологічної стійкості та розширення інфраструктурних можливостей.

На рис. 2.1 представимо частку транспортних послуг в експорті комерційних послуг Індії у 2012-2023 рр.

Проаналізувавши динаміку частки транспортних послуг в експорті комерційних послуг Індії у період з 2012 по 2023 рр. ми бачимо, що експорт саме транспортних послуг в Індії коливався. Найбільша частка експорту транспортних послуг припала саме на 2021 та 2022 роки і дорівнювала 12,2%. Звісно, що 2020 р. відзначився меншим показником 10,3% у зв'язку з пандемією COVID 19. Показник експорту транспортних послуг у 2023 році знизився до 8,7%, однією з причин зниження слугувала військова агресія РФ проти України [29].

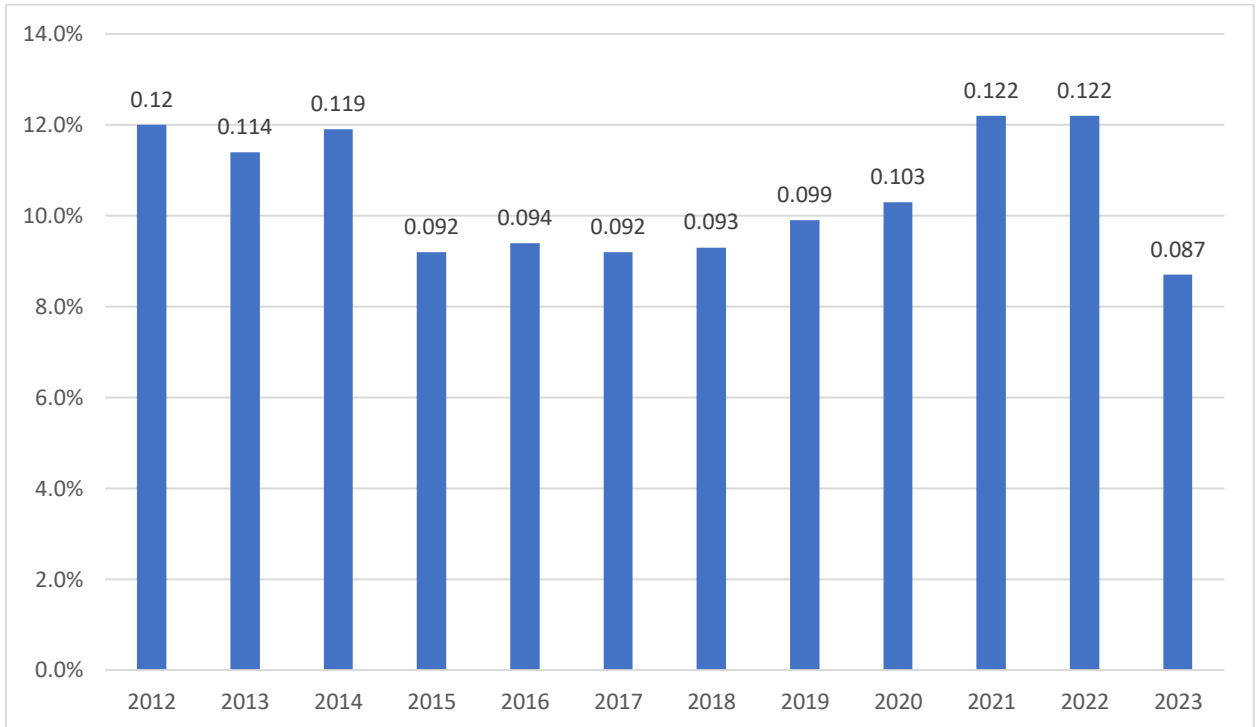

Рис. 2.1. Частка транспортних послуг в експорті комерційних послуг Індії у 2012-2023 рр., %

Джерело: складено автором за матеріалом [29]

Автомобільний транспорт в Республіці Індії, переважно за допомогою важких і середньовантажних вантажівок, становить 70% внутрішніх вантажів. Основними факторами зростання галузі є економічне розширення, оскільки до 2027 року Індія прагне стати третьою за величиною економікою світу [30].

Індустрія вантажних перевезень Індії щорічно перевозить понад 4,6 млрд т. вантажів, створюючи попит на 2,2 трлн т-км. За прогнозами, цей попит значно зросте, досягнувши 9,6 трлн т-км до 2050 року, головним чином через урбанізацію, зростання населення, електронну комерцію та зростання доходів [30].

Представимо на рис. 2.2 частку перевезення вантажів в Індії різними видами транспорту у 2023 р.

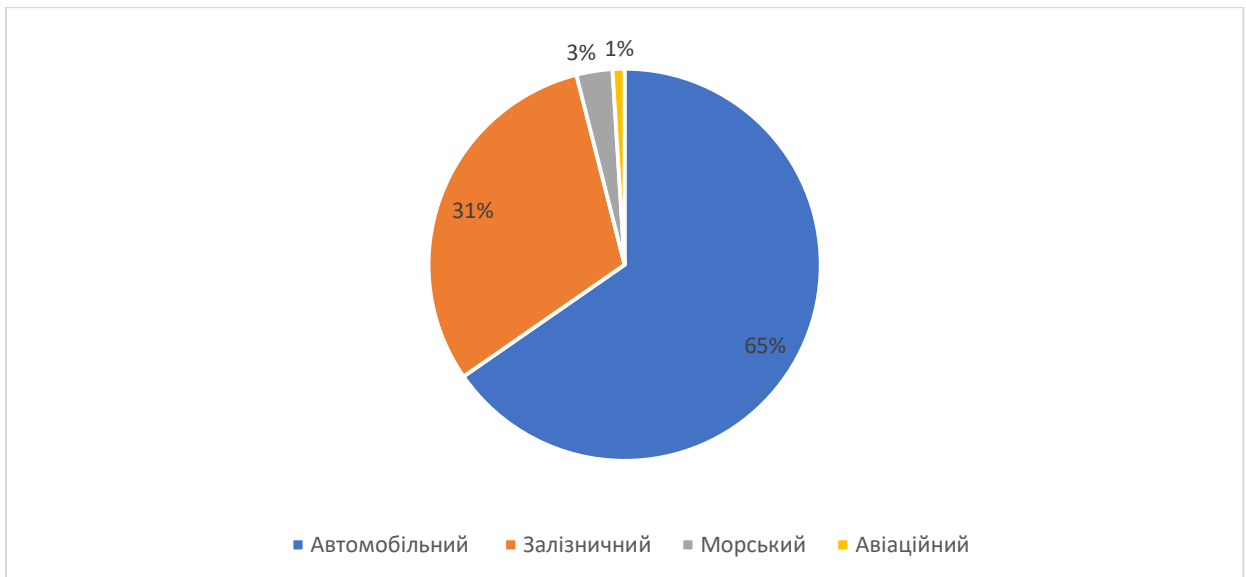

Рис. 2.2. Частка перевезення вантажів в Індії різними видами транспорту у 2023 р., %

Джерело: складено автором за матеріалом [31]

У 2023 році близько 66 % загальних вантажних перевезень в Індії здійснювалися автомобільним транспортом. Частка залізничного транспорту постійно зменшувалася порівняно з 1950-ми роками через конкуренцію інших видів транспорту, особливо автомобільного. Незначна доля припадає на перевезення вантажів морським та авіаційним транспортом 3% та 1% [31].

Автомобільний транспорт є основою вантажних і пасажирських перевезень Індії, обслуговуючи близько 66% вантажів і понад 85% пасажиропотоку [30, 31].

Автомобільні вантажні перевезення є основним видом транспортування вантажів, що перевозяться переважно вантажівками. Дрібні оператори та незалежні власники вантажівок складають значну частину цього сектору. Незважаючи на покращення, багато доріг, особливо в сільській місцевості, перебувають у поганому стані, що спричиняє затримки, зношеність транспортних засобів та аварії [30, 31].

На рис. 2.3 представимо обсяг вантажних перевезень в Індії залізничним видом транспорту у 2010-2024 рр.

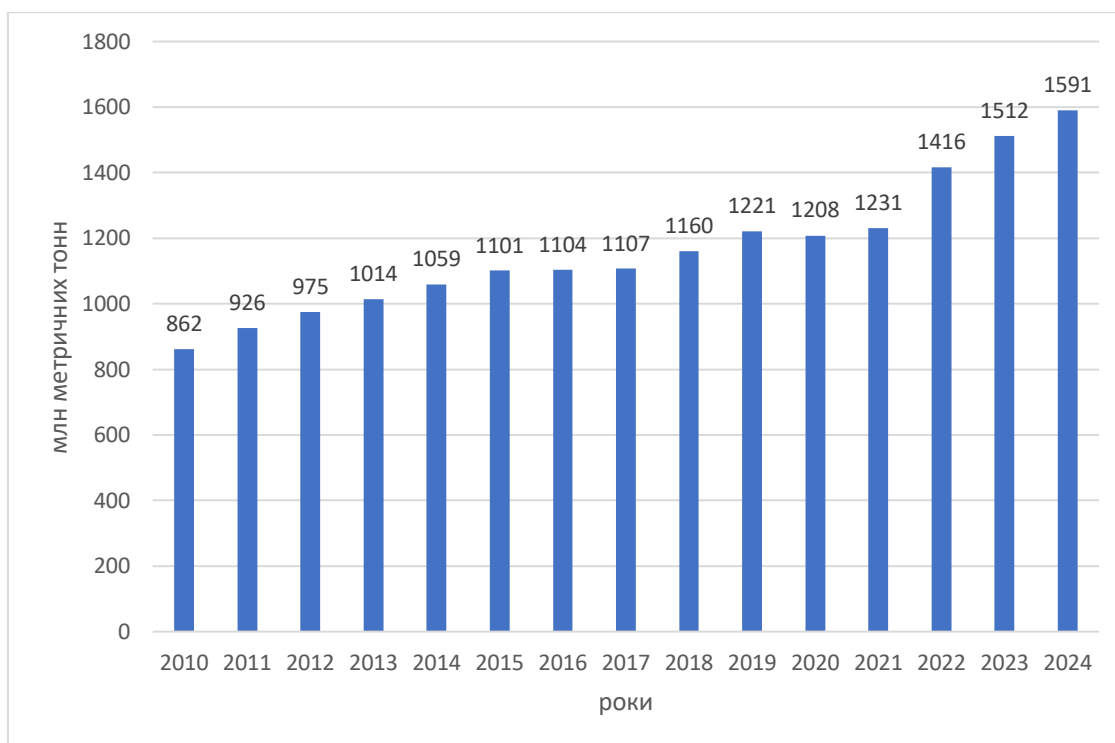

Рис. 2.3. Обсяг вантажних перевезень в Індії залізничним видом транспорту у 2010-2024 рр., млн метричних т.

Джерело: складено автором за матеріалом [32]

Починаючи з 2010 року обсяг перевезених вантажів залізничним транспортом Індії склав 862 млн метричних т. Протягом 2011-2019 рр. обсяг зростає і дорівнює вже 1,221 млрд метричних т. У 2020 році обсяг перевезень вантажів знизився в наслідок світової пандемії та закриття кордонів. У 2024 фінансовому році обсяг вантажів, перевезених індійською залізницею, перевищив 1,59 млрд метричних т. Це найвищий показник за представлений період. Він займає друге місце в секторі логістики вантажних перевезень після автомобільного транспорту [32].

Мережа залізниць Індії є третьою за розміром у світі. Завдяки зосередженій увазі з боку уряду та інвестиціям у покращення інфраструктури, залізничний сектор визнано одним з найперспективніших секторів країни. У 2022 фінансовому році середня ставка фрахту за метричну т. по країні становила 1,6 індійської рупії за км (див. рис. 2.4) [33].

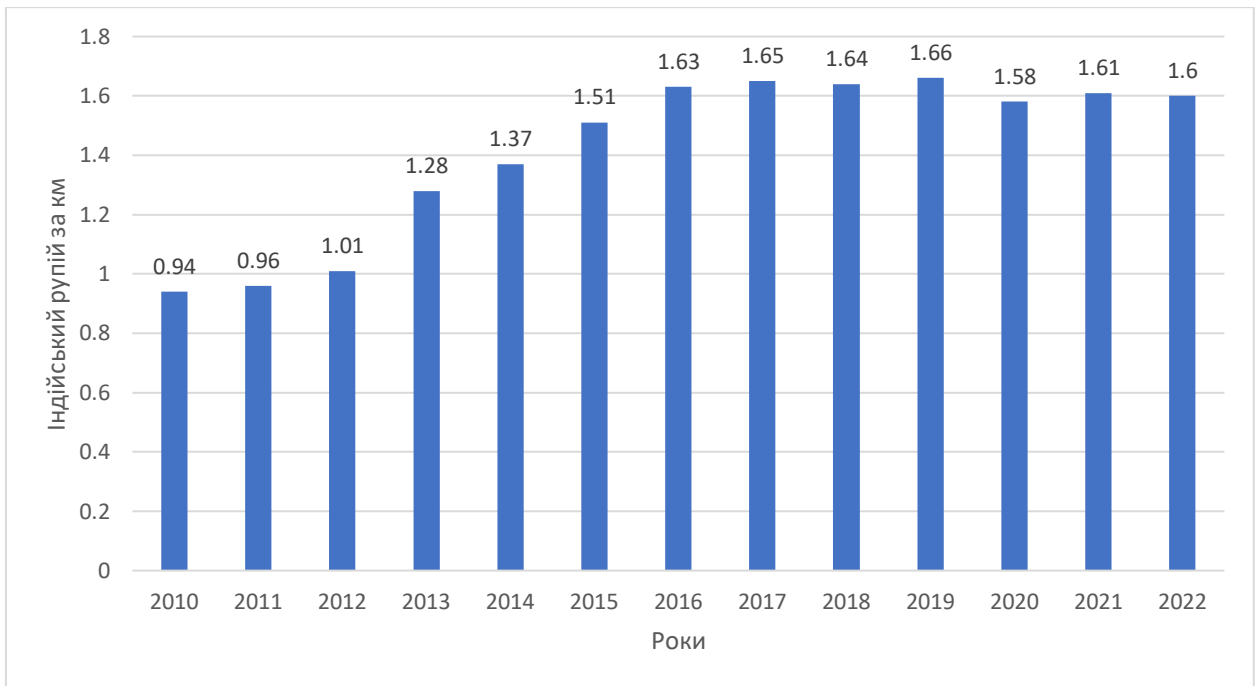

Рис. 2.4. Середня ставка фрахту за метричну т. на залізницях Індії у 2010-2022 фінансовому році

Джерело: складено автором за матеріалом [33]

Як зазначалось раніше, Індія має берегову лінію, яка простягається на тисячі кілометрів, і має один із найбільших у світі півостровів із численними портами. Країна управляє одним із провідних торгових флотів у світі. Проте, порівняно з іншими великими країнами, індійські водні шляхи залишаються дуже недостатньо використаними та мають більший потенціал [34].

У 2023 фінансовому році порти Індії перевантажили 1,435 млрд метричних т. вантажів. Протягом останнього десятиліття обсяг вантажних перевезень у портах Індії стабільно зростав. Загалом на морські перевезення припадало приблизно 70% торгівлі за вартістю та понад 95% за обсягом у всьому світі [34].

На рис. 2.5 представимо динаміку загального обсягу вантажів, які оброблені у портах Індії з 2010 по 2023 фінансовий рік.

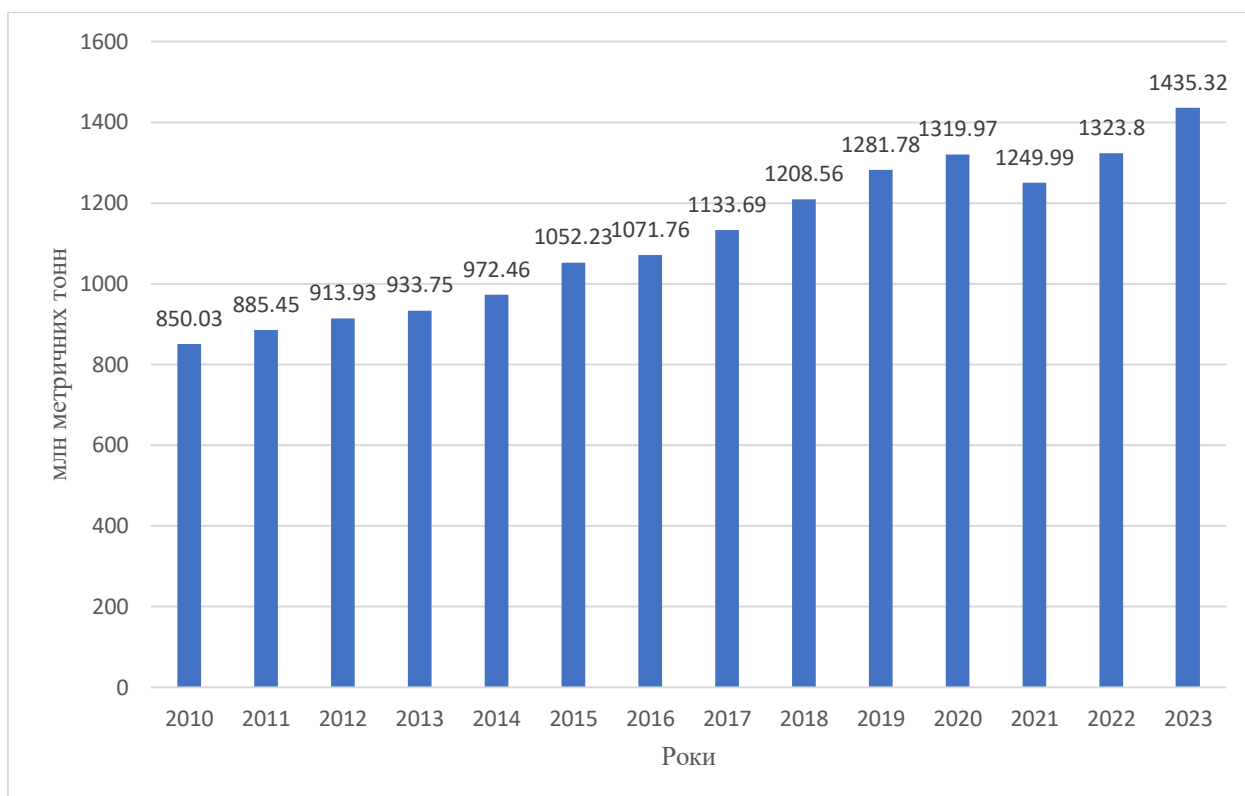

Рис.2.5. Динаміка загального обсягу вантажів, які оброблені у портах Індії у 2010-2023 фінансові роки, млн метричних т.

Джерело: складено автором за матеріалом [34]

Вантажні перевезення морським транспортом Індії проходять через основні порти. У Республіці Індія більше 200 морських портів, але тільки 13 є найкрупнішими і ті, на які припадає більшість вантажів. На рис. 2.6 наведемо загальний обсяг вантажів, які проходили через морські порти Індії у 2023 р. за штатами.

У 2023 фінансовому році індійський штат Гуджарат перевантажив найбільшу кількість морських вантажів серед усіх штатів, а саме 553,92 млн метричних т. [35].

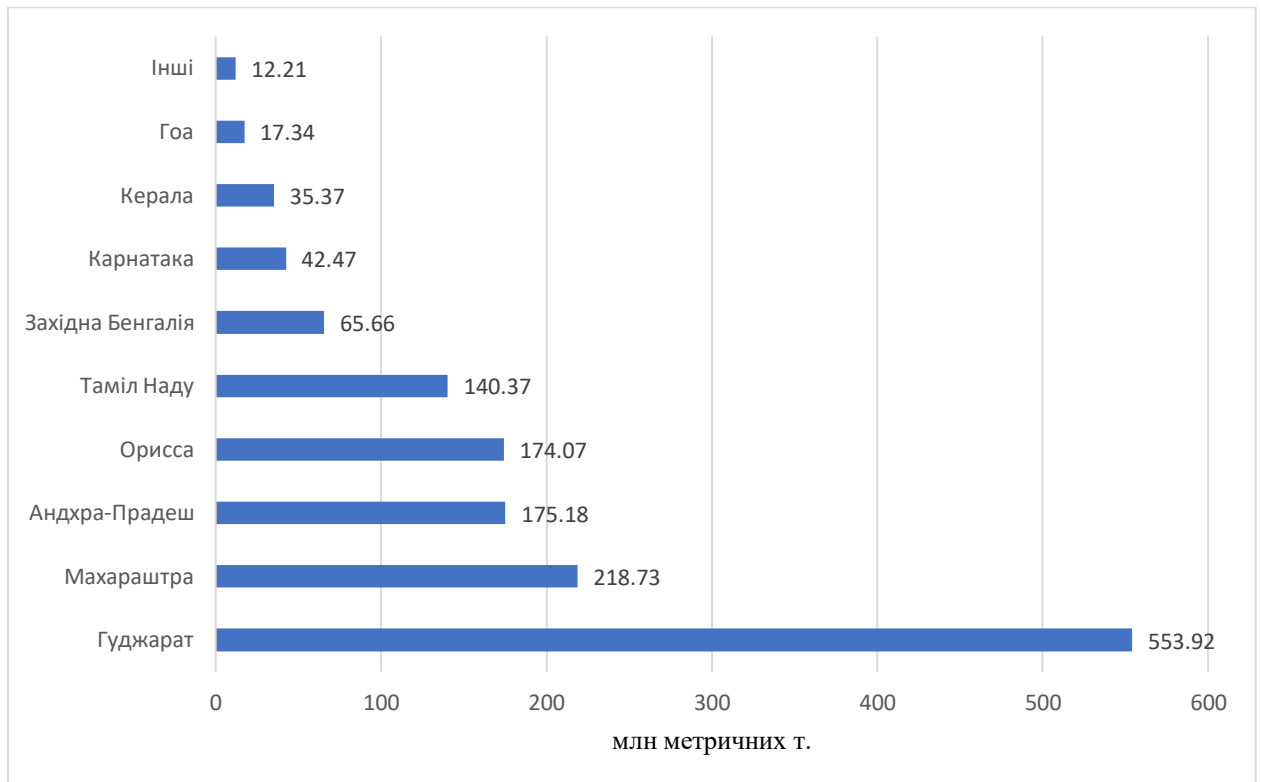

Рис. 2.6. Загальний обсяг вантажів, які проходили через морські порти Індії у 2023 р. за штатами, млн метричних т.

Джерело: складено автором за матеріалом [35]

Перевезення вантажів авіаційним транспортом Індії відіграють важливу роль у системі міжнародних перевезень вантажів. Цей вид транспорту в Індії обирають для перевезення особливих вантажів з певними умовами при перевезенні.

На рис. 2.7 представимо динаміку міжнародних вантажних перевезень авіаційним транспортом в Індії у 2010-2024 фінансових роках. Протягом 2024 фінансового року всі регулярні авіалінії в Індії перевезли загальний обсяг вантажу понад 1,6 тис метричних т. у міжнародному секторі. Це стало подальшим зростанням порівняно з попереднім роком. Найменший показник було зафіксовано у 2021 році, він склав 1,007 тис метричних т. Зниження обсягу перевезення вантажів авіаційним транспортом ще почалось з 2020 року у зв'язку зі світовою пандемією, але за останні роки тенденція показала зростання кількості вантажів [36].

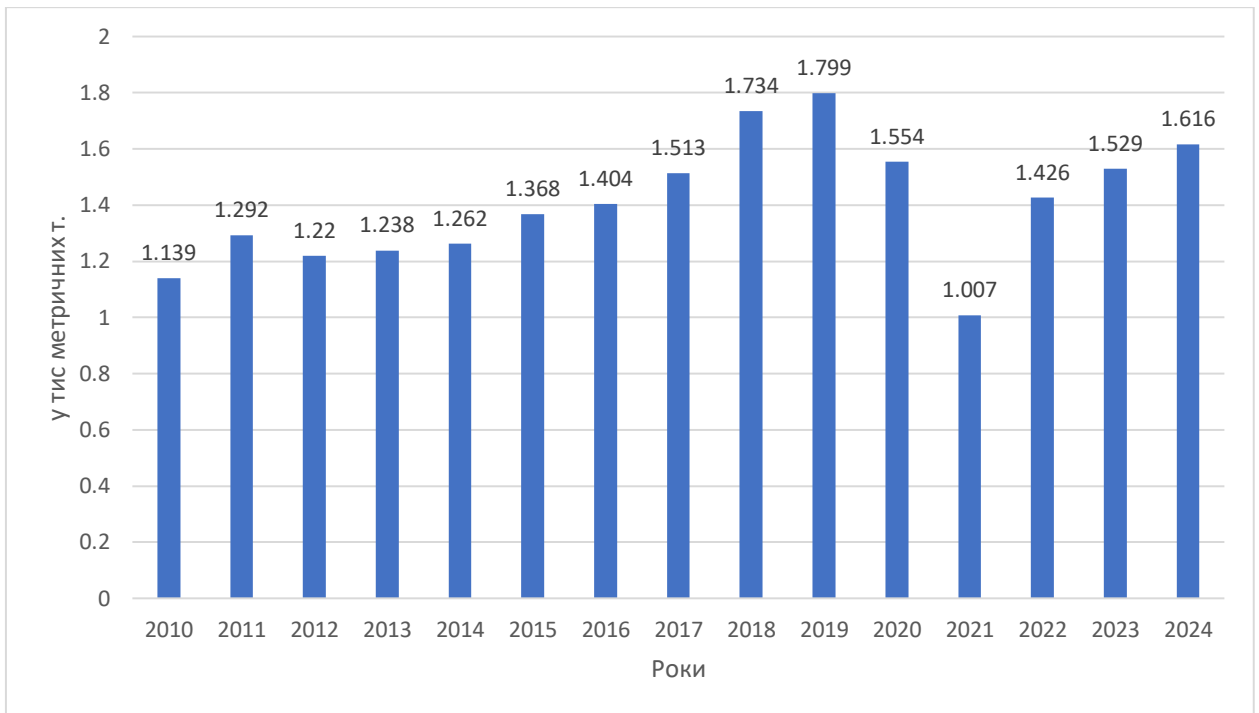

Рис. 2.7. Динаміка міжнародних вантажних перевезень авіаційним транспортом в Індії у 2010-2024 фінансових роках, у тис метричних т.

Джерело: складено автором за матеріалом [36]

Кілька великих перевізників працюють в Індії, зокрема Air India Cargo, SpiceXpress і Blue Dart Aviation. Послуги з експедирування вантажів, невід’ємна частина екосистеми вантажних повітряних перевезень, відіграють життєву важливу роль у координації та оптимізації відправлень. Оскільки Індія продовжує позиціонувати себе як глобальний торговельний центр, сектор повітряних вантажних перевезень залишається ключовим рушієм економічного зростання, сприяючи зв’язку та дозволяючи підприємствам процвітати на міжнародному ринку [37].

Майже 90% вантажних повітряних перевезень Індії обробляється у шести аеропортах країни, а саме: Делі, Мумбаї, Бенгалуру, Ченнаї, Хайдарабад і Калькутта [38].

Найбільше в Індії вантажні перевезення здійснюються саме автомобільним транспортом. Також його використовують у мультимодальних

перевезеннях. На рис. 2.8 представимо обсяг перевезення вантажів автомобільним транспортом в Індії у 2019-2024 рр.

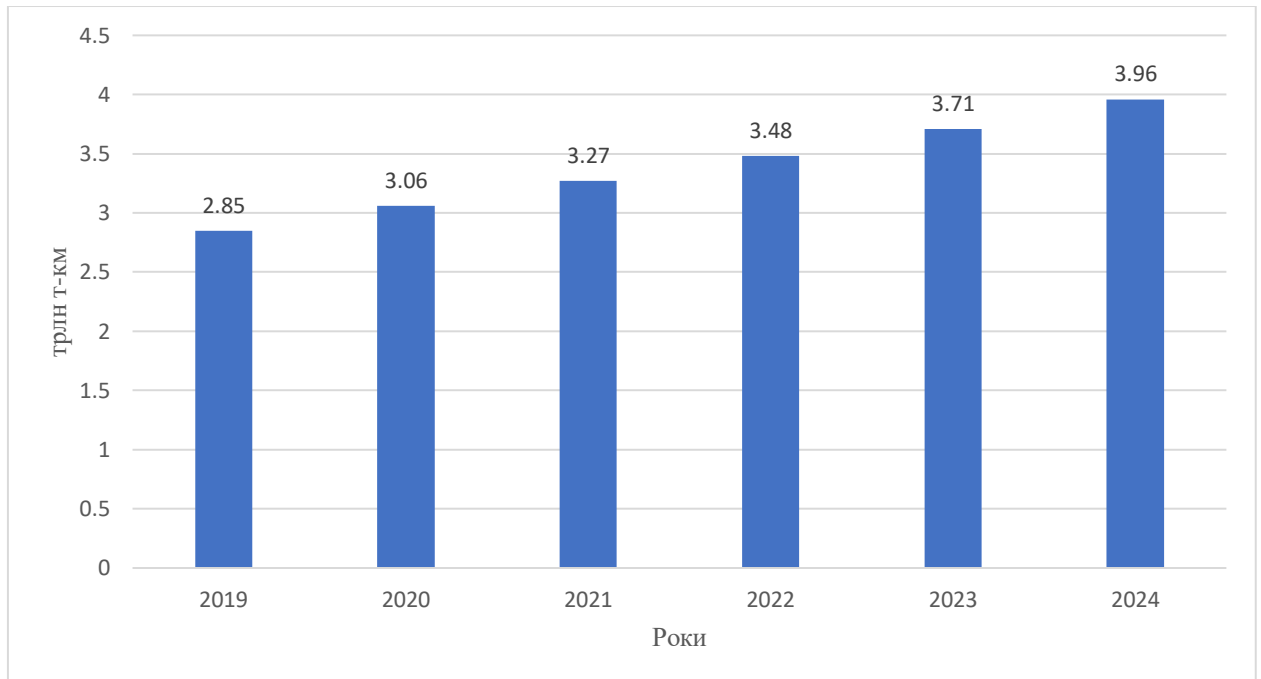

Рис. 2.8. Динаміка обсягу перевезення вантажів автомобільним транспортом в Індії у 2019-2024 рр., у трлн т-км

Джерело: складено автором за матеріалом [39]

Наведені дані підтверджують, що саме перевезення вантажів в Індії найбільше здійснюються автомобільним транспортом. За шість років збільшення обсягу перевезення вантажів мали стабільний характер. У 2020 році вантажів було перевезено 2,85 трлн т-км та вже у 2024 році показник збільшився на 36% і дорівнював 3,96 трлн т-км. Використання автомобільного транспорту для перевезення вантажів в Індії є важливим елементом логістики. Головними перевагами автомобільного транспорту в Індії є: доступна ціна на перевезення, швидка доставка, розвиток дорожньої інфраструктури, можливість перевезення різних вантажів, зручний для використання саме малими та середніми підприємствами та гнучкість маршрутів для зручності.

Динаміка вантажних перевезень у Республіці Індія демонструє значні зміни протягом останніх років, відображаючи економічне зростання та

розвиток транспортної інфраструктури країни, що зумовлено залученням інвестицій у транспортну інфраструктуру.

2.3. Перспективи розвитку міжнародних перевезень вантажів у Республіці Індія

Дослідивши сучасні тенденції перевезення вантажів у Республіці Індія можна зазначити, що країна демонструє значні можливості у розвитку вантажних перевезень використовуючи різні види транспорту. Дії індійського уряду у логістичній сфері направлені на продовження вдосконалення транспортної інфраструктури країни, впровадження інновацій та розширення міжнародного співробітництва, які позитивно вплинуть у перспективі на розвиток вантажних перевезень.

Шлях Республіки Індії, щоб стати розвиненою нацією до 2047 року, значною мірою залежить від покращення її інфраструктури, сприяння розвитку придатних для життя районів, стійких до клімату та інклюзивних міст, які сприяють економічному зростанню. Відданість уряду очевидна через виділення 3,3% ВВП на сектор інфраструктури в 2024 фінансовому році, зі зробленим особливим акцентом на сегментах транспорту та логістики [40].

У транспортній інфраструктурі країни переважають саме дороги та шосейні дороги, потім йдуть залізничний та міський громадський транспорт. Уряд Індії поставив перед транспортним сектором цілі, включаючи розвиток мережі національних автодоріг протяжністю до 2 лакхів км до 2025 року та розширення аеропортів до 220 [40].

Також плани Уряду Індії включають введення в експлуатацію 23 водних шляхів до 2030 року та розвиток 35 мультимодальних логістичних парків (MMLP). Загальні бюджетні витрати для міністерств, пов'язаних з інфраструктурою, зросли з приблизно 3,7 лакхівських рупій у 2023 фінансовому році до 5 лакхівських рупій у 2024 фінансовому році, відкриваючи інвестиційні перспективи для приватного сектора в різних

підсегментах транспорту. Оскільки транспортний сектор налаштований на вирішення проблем сталого розвитку, приватний сектор готовий скористатися сприятливим політичним середовищем для прискорення інвестицій в інфраструктуру [40].

Державно-приватне партнерство (ДПП) стало життєво важливим механізмом для залучення приватного сектору в різні сфери інфраструктури, зокрема, у будівництві аеропортів, портів, автомагістралей і логістичних парків по всій Індії. Підтримка Індійського Уряду має значно важливе значення для проведення реформування логістичного сектору країни, але це можливо тільки зі спільними діями приватного сектору.

У 2021 році уряд Індії запустив Національний генеральний план РМ Gatishakti (NMP), який концентрується на основних транспортних секторах для покращення інфраструктури мультимодального сполучення в різних економічних зонах. Він спрямований на об'єднання інфраструктурних схем, таких як Бхаратмала, Сагармала, UDAN тощо, на цифровій платформі. NMP пропонує детальну базу даних магістральної та комунальної інфраструктури, поточних і майбутніх проектів від різних міністерств/департаментів як центрального уряду, так і штатів. Завдяки інтеграції з платформою РМ Gatishakti з підтримкою GIC - це дозволяє оптимізувати планування, проектування та моніторинг інфраструктурних проектів нового покоління на єдиному порталі. Згідно з базою даних India Investment Grid (IIG), наразі на різних стадіях розробки знаходиться 15580 проектів на суму 2388,93 млрд дол. США [40].

17 вересня 2022 року щоб доповнити Національний генеральний план (NMP) РМ GatiShakti, Прем'єр-міністр Шрі Нарендра Моді запровадив Національну політику логістики (NLP). У той час як Національний генеральний план (NPM) РМ GatiShakti стосується інтегрованого розвитку фіксованої інфраструктури та мережевого планування, NLP стосується м'якої інфраструктури та аспекту розвитку сектору логістики, серед іншого,

включаючи реформи процесів, покращення логістичних послуг, оцифрування, розвиток людських ресурсів та підвищення кваліфікації [41].

Цілями Національної політики логістики є:

- Зниження вартості логістики в Індії;
- покращення рейтингу Logistics Performance Index – спроба увійти до 25 найкращих країн до 2030 року;
- створення механізму підтримки прийняття рішень на основі даних для ефективної логістичної екосистеми [41].

Для досягнення поставлених цілей Урядом Індії було запущено комплексний план дій з логістики (CLAP) як частину NLP, який охоплює вісім сфер дій, включаючи:

- інтегровані цифрові логістичні системи;
- стандартизація фізичних активів та порівняльний аналіз стандартів якості послуг;
- розвиток людських ресурсів у сфері логістики та нарощування потенціалу;
- залучення держави;
- EXIM Logistics;
- структура покращення послуг;
- галузеві плани ефективної логістики (SPEL);
- сприяння розвитку логістичних парків [41,42].

Національна логістична політика Індії спрямована на розвиток інтегрованої інфраструктури та ефективності послуг, включаючи процеси та нормативно-правову базу, через Комплексний план дій з логістики (CLAP).

Індійський ринок автомобільних вантажних перевезень сегментований за галузями кінцевих споживачів (сільське господарство, рибальство та лісове господарство, будівництво, виробництво, нафтогаз, гірничодобувна промисловість та розробка кар'єрів, оптова та роздрібна торгівля, інші), за пунктом призначення (внутрішній, міжнародний), за специфікацією вантажівки (повне завантаження вантажівки (FTL), завантаження менше

вантажівки (LTL)), за контейнеризацією (у контейнерах, без контейнерів), за відстанню (далекі, короткі), за конфігурацією вантажів (текучі вантажі, тверді вантажі) і за контролем температури (без контролю температури, з контролем температури) [42].

Обсяг ринку автомобільних вантажних перевезень в Індії оцінюється в 153,9 млрд дол. США у 2025 році, і очікується, що до 2030 року він досягне 236,3 млрд дол. США, зростання на 8,95% протягом прогнозованого періоду (2025-2030 рр.) [42].

Індійський автомобільний транспортний сектор в Індії отримав значний розвиток інфраструктури за останні роки. На початку 2023 року національна мережа автомобільних доріг розширилася до 145155 км. На розвиток транспортної інфраструктури залучаються інвестиції приватного сектору, про що свідчить оголошення DHL Express про інвестування 200 млн євро в Індію протягом наступних п'яти років до 2029 року. Транспортна галузь переживає значні операційні зміни та динаміку витрат. У 2022 році експлуатаційні витрати на вантажні перевезення зросли приблизно на 40%, головним чином через коливання цін на паливо та збільшення витрат на технічне обслуговування. Національне управління автомобільних доріг Індії (NHAI) підвищило плату за проїзд до 7% по всій країні з квітня 2023 року, що ще більше вплинуло на операційні витрати. Незважаючи на ці виклики, галузь продемонструвала стійкість завдяки впровадженню технологій і підвищенню ефективності, і багато компаній переходять на більш економічні транспортні засоби та досліджують варіанти альтернативного палива [42].

Виділяють наступні фактори зростання вантажних перевезень автомобільним транспортом:

- Економічне розширення: прогнозований підйом Індії як третьої за величиною економіки світу до 2027 року обумовлює потребу в ефективній логістиці для підтримки збільшення торгівлі та комерції;

- Інвестиції в інфраструктуру: такі ініціативи, як Bharatmala, Gati Shakti та National Infrastructure Pipeline, зосереджені на покращенні зв'язку, що веде до створення надійної транспортної мережі, яка підтримує розвиток логістики;

- Технологічний прогрес: такі інновації, як FASTags і електронні накладні, спрощують робочі процеси логістики, підвищуючи ефективність і сприяючи зростанню сектора;

- Цифрова трансформація: урядові реформи, спрямовані на впровадження цифрових технологій у логістику, призвели до покращення індексу ефективності логістики Індії, що ще більше сприяло зростанню галузі;

- Домінування автомобільного транспорту: автомобільний транспорт домінує в логістиці завдяки своїй адаптивності, доступності та гнучкості. Зростання автомобільного транспорту відбувається завдяки таким факторам, як збільшення пропускної спроможності, попит на короткі перевезення та розвиток інфраструктури та логістики;

- Бюджетні асигнування: збільшення асигнувань на розвиток дорожньої інфраструктури в поєднанні зі значними інвестиціями в будівництво національних автомагістралей ще більше зміцнює домінування автомобільного транспорту та сприяє зростанню сектору логістики [43].

Розвиток вантажних перевезень морським транспортом Індії передбачає збільшення обсягів за рахунок проведення низки модернізаційних заходів спрямованих на покращення логістичної портової інфраструктури. Проведення модернізації на яку виділяються бюджетом значні кошти приведе до розширення портів по всій країні. Цей крок підвищить ефективність і пропускну спроможність головних портів Індії, тим самим скоротивши час обороту та збільшивши обсяг вантажів, що обробляються [44].

У роботі портової інфраструктури впроваджуються передові технології, такі як автоматизація, AI та IoT для оптимізації роботи порту. Зусилля з модернізації спрямовані на досягнення швидшого часу виконання робіт і підвищення загальної ефективності порту [44].

На рис. 2.9 представимо за допомогою тренд-аналізу прогноз обсягу перевезення вантажів морським транспортом до 2026 року.

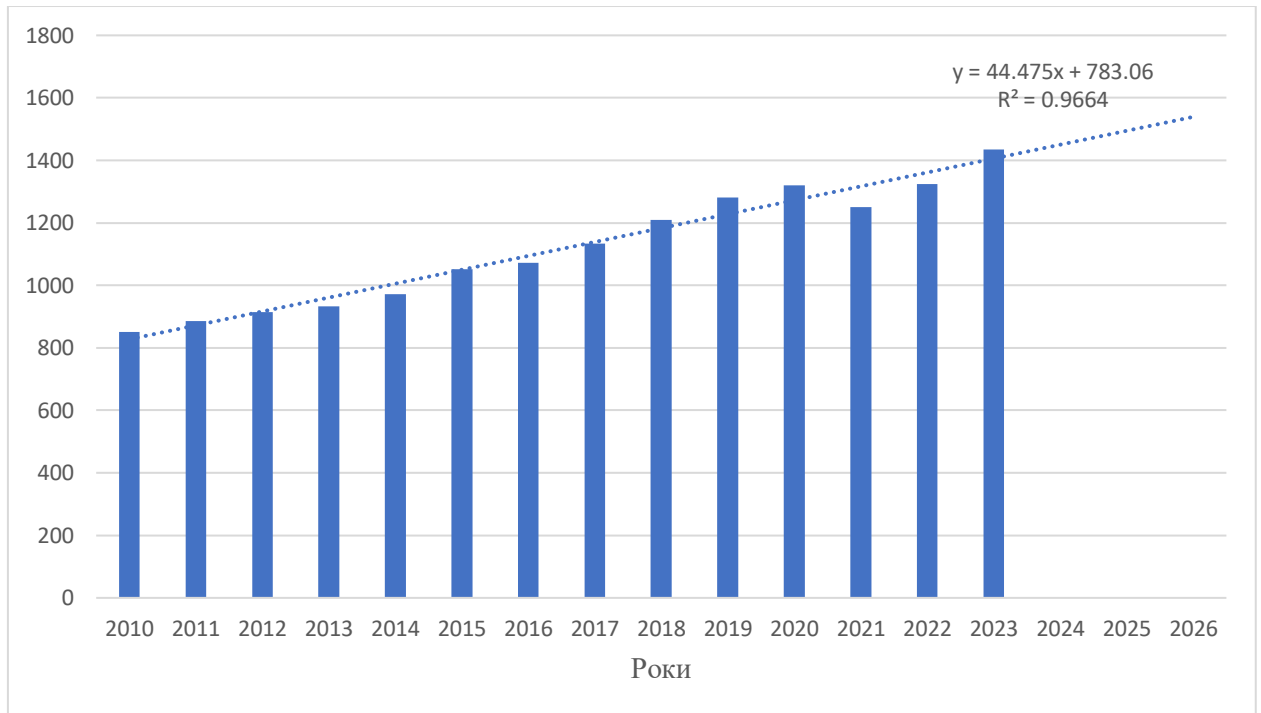

Рис. 2.9. Прогноз динаміки обсягу вантажів, які оброблені у портах Індії у 2010-2026 фінансові роки, млн метричних т.

Джерело: складено автором за матеріалом [34]

Прогноз динаміки обсягу вантажних перевезень морським транспортом Індії отриманий за допомогою тренд-аналізу на основі даних за 2010-2023 роки показав, що коефіцієнт апроксимації моделі склав 96%, що свідчить про її високу вірогідність.

Уряд Республіки Індії розглядає можливість створення національної контейнерної лінії для зменшення залежності від іноземних перевізників, що підвищить контроль над морськими вантажоперевезеннями та сприятиме розвитку національної судноплавної індустрії [45].

Нова лінія отримує назву Bharat Container Line яку будуть спонсорувати спільно держава та приватні компанії. Планується закупівля та зафрахтування близько 100 контейнеровозів. Індійське Міністерство портів, судноплавства та

водних шляхів зазначає, що до 2047 року частка суден під прапором Індії на глобальному ринку збільшиться до 20% [45].

Вантажні перевезення в Індії мають суттєву упередженість щодо автомобільного транспорту, який перевозить 66% вантажів (у т-км), на другому місці є залізничний транспорт (31%), морський (3%) і повітряний (1%) транспорт. Індія має четверту за величиною мережу залізниць у світі та другий за величиною відсоток перевезених товарів за обсягом. Для збільшення обсягів перевезення вантажів залізничним транспортом індійським урядом проводяться програми щодо вантажних коридорів (DFC), який передбачає будівництво спеціальних колій та відповідної інфраструктури для транзиту вантажних поїздів [46].

На рис. 2.10 представимо прогноз динаміки обсягу вантажних перевезень в Індії залізничним видом транспорту до 2026 р. побудований за допомогою тренд-аналізу.

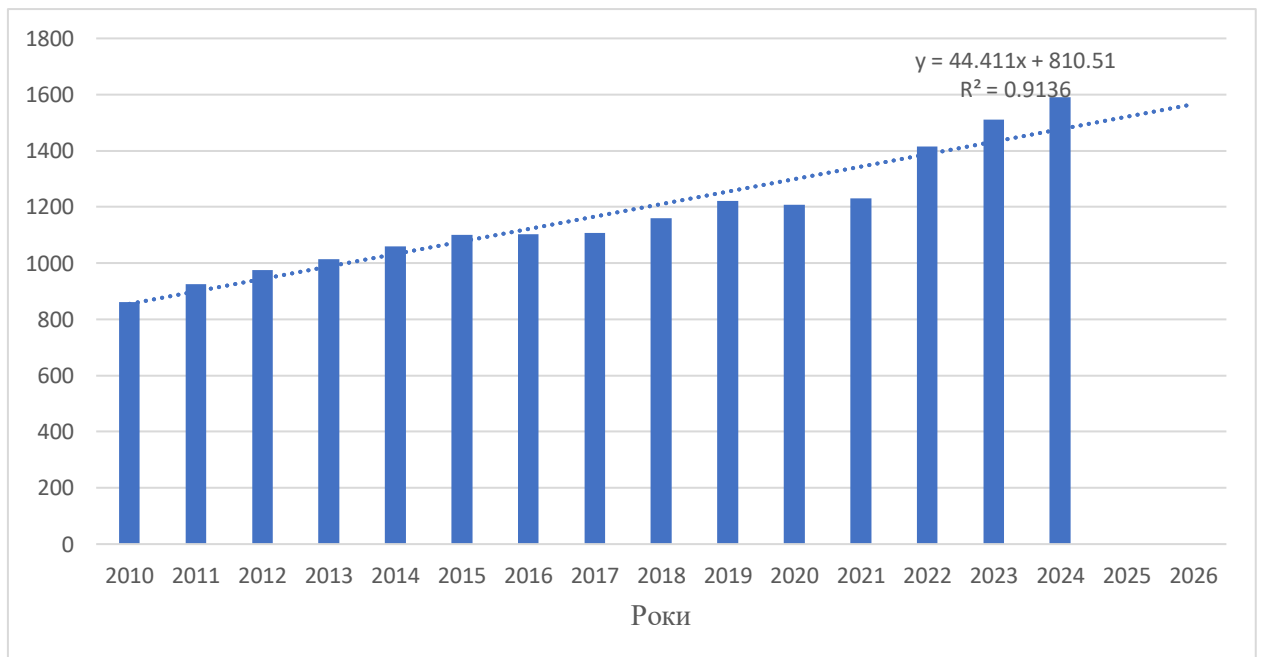

Рис. 2.10. Прогноз динаміки обсягу вантажних перевезень в Індії залізничним видом транспорту до 2026 р.

Джерело: побудовано автором за матеріалом [33]

За проведеним тренд-аналізом в найближчі два роки обсяг перевезених вантажів залізничним транспортом Індії буде збільшуватись, коефіцієнт апроксимації моделі склав 91%.

Логістична галузь Індії стикається з унікальними проблемами, оскільки Індія має широку географію та велике населення. Що стосується ефективності, то вона відстає від багатьох інших країн через надмірну залежність від автомобільного транспорту. Залізниця є найекономічнішим рішенням для вантажних перевезень в Індії, уряд вклав значні кошти в модернізацію та розширення залізничної системи, щоб підвищити ефективність і зменшити витрати на логістику по всій країні [32].

Індустрія повітряних вантажних перевезень переживає суттєві зміни, спричинені зміною моделей глобальної торгівлі та технологічним прогресом. Згідно з даними IATA, галузь спостерігала помітне зростання обсягів авіавантажних перевезень порівняно з попереднім роком, демонструючи стійкість, незважаючи на макроекономічні труднощі. Еволюція сектора особливо простежується у впровадженні цифрових рішень, коли великі перевізники впроваджують автоматизовані системи бронювання, можливості відстеження в реальному часі та технологію блокчейн для підвищення прозорості. Ця цифрова трансформація змінює операційну ефективність і клієнтський досвід, уможливаючи більш оптимізовані процеси обробки повітряних вантажів і покращену видимість ланцюга поставок. Розвиток інфраструктури та ініціативи з розширення потужностей змінюють ландшафт галузі авіавантажних перевезень. У 2023 році кілька великих аеропортів і перевізників оголосили про значні інвестиції в засоби авіаперевезення вантажів і модернізацію обладнання [47].

Екологічність стала надзвичайно важливою сферою для сектора авіаперевезень, оскільки численні перевізники та зацікавлені сторони беруть на себе суттєві зобов'язання щодо екологічних ініціатив. Галузь стає свідком все більшого впровадження стійкого авіаційного палива (SAF), а великі перевізники включають SAF у свої операції та формують стратегічні

партнерства для забезпечення стабільних поставок палива. Цей перехід супроводжується інвестиціями в економічні літаки та впровадженням екологічно чистих наземних операцій, що відображає реакцію галузі на зростаючі екологічні занепокоєння та нормативний тиск. Великі авіакомпанії розширюють свої флоти вантажних суден і покращують свою наземну інфраструктуру, щоб отримати вигоду від нових торговельних можливостей, особливо на ринках, що швидко розвиваються, і нових виробничих центрах [47].

Стрімке зростання електронної комерції слугувало фундаментальним рушієм ринку авіаперевезень, революціонізувавши транспортування товарів у всьому світі. За даними Міжнародної асоціації повітряного транспорту (IATA), приблизно 80% транзакцій міжнародної електронної комерції покладаються на авіаперевезення, що підкреслює вирішальну роль послуг повітряних вантажних перевезень у сприянні транскордонній цифровій торгівлі. Ця істотна залежність від повітряного транспорту спонукала операторів повітряних вантажних перевезень розширити свою інфраструктуру та можливості надання послуг, згідно з прогнозами, сектор електронної комерції може досягти 4,4 трлн дол. США до 2026 року, створюючи безпрецедентні можливості для авіаційних вантажних перевезень. Трансформація споживчих звичок купівлі потребує розвитку складних логістичних мереж, які здатні обробляти зростаючі обсяги окремих посилок і термінові доставки [47].

Республіка Індія активно інвестує у розвиток транспортної авіаційної інфраструктури. У 2023 році компанія Amazon запустила власну службу вантажних авіаперевезень в Індії у співпраці з місцевою авіакомпанією Quikjet. Метою цього проекту було спрямування на прискорення доставки товарів у великих містах країни, а саме: Делі, Мумбаї, Хайдарабад та Бенгалуру. Цей крок підкреслює важливість індійського ринку для глобальних гравців електронної комерції [48].

У найближчі роки в логістичній галузі Республіки Індія очікується інтеграція сучасних технологій, таких як штучний інтелект та аналіз великих даних, збільшення послуг провайдерів 3 PL та 4 PL. Значна увага приділяється навчанню та підвищенню кваліфікації працівників для забезпечення ефективності проведення сучасних логістичних операцій. Завдяки цим ініціативам, Республіка Індія прагне покращити свою позицію на світовому ринку, забезпечуючи стійкі ефективні рішення та розвиток вантажних перевезень різними видами транспорту.

Висновки до другого розділу

1. За останні роки розвиток транспортної інфраструктури Республіки Індія значно покращився та відбулося оновлення інфраструктурних об'єктів. Стрімкий розвиток індійської економіки вимагає розвитку логістичної інфраструктури для ефективного функціонування. Логістична інфраструктура Індії - одна з ключових складових її економіки, особливо з огляду на зростаючу роль країни у світових ланцюгах постачання. Республіка Індія відрізняється своєю розгалуженою транспортною системою, що дозволяє використовувати різні види транспорту для перевезення вантажів. Кількість аеропортів в Індії дорівнює 30, з посиленням торгівлі в країні вони функціонально використовуються як для перевезення пасажирів так і для вантажних перевезень. Залізничні мережі країни мають історичне значення, що пов'язане з використанням залізниці ще з 18 століття.

Для логістичного сектору Республіки Індії важливе значення мають морські порти, які є найважливішими в економіці країни. На морські порти Індії припадає 95 % загального обсягу міжнародної торгівлі. Індія впродовж останніх років демонструє поступове, але стабільне покращення логістичної ефективності. Це є результатом цілеспрямованої державної політики, інвестицій в інфраструктуру та цифрову трансформацію сектора.

2. Перевезення вантажів в Республіці Індія здійснюється різними видами транспорту. На перевезення вантажів автомобільним транспортом припадає найбільша частина всіх перевезених вантажів. Залізничні перевезення вантажів знаходяться на другому місці за популярністю. Залізнична мережа Індії є третьою за розміром у світі. На третьому місці знаходяться вантажні перевезення морським транспортом. Республіка Індія має достатньо велику берегову лінію з чисельними портами. На авіаційний транспорт Індії припадає найменша частина перевезених вантажів. Цей вид транспорту використовують задля перевезення вантажів, які потрібно перевести швидко та безпечно.

3. Політика Індійського Уряду націлена на покращення та модернізацію транспортної інфраструктури країни. Запроваджено урядові програми, які сконцентровані на залучення інвестицій на модернізацію морських портів, розвиток залізничної інфраструктури для вантажних перевезень, створення нових транспортних коридорів. Активно розвиваються мультимодальні перевезення, які передбачають інтеграцію кількох видів транспорту. Створюються мультимодальні логістичні парки, що дозволяють знижувати витрати та скорочувати час доставки.

Перспективи розвитку перевезень вантажів в Індії зосереджені на інтеграції нових технологій, зниженні викидів CO₂, покращенні інфраструктури та розвитку нових логістичних моделей. Це дозволить підвищити ефективність перевезень, зменшити витрати та прискорити доставку, що в свою чергу сприятиме економічному розвитку країни.

ВИСНОВКИ

В ході проведеного дослідження ми дійшли наступних висновків:

1. Дослідивши поняття та розвиток міжнародних перевезень вантажів визначили, що міжнародні вантажні перевезення є основою світової торгівлі, оскільки забезпечують доступ до ресурсів, товарів і технологій з країн світу. Їхній розвиток відображає загальносвітові економічні, технологічні та геополітичні зміни. У сучасних умовах ключовими напрямками є цифрова трансформація, забезпечення сталого розвитку та інтеграція до глобальних логістичних ланцюгів.

Міжнародні вантажні перевезення є процесом транспортування товарів та матеріальних цінностей з однієї країни до іншої з метою подальшої реалізації, використання або обробки. Здійснюються з дотриманням міжнародних угод, стандартів та правил. Транспортування вантажів здійснюється, як на національному рівні так і міжнародному.

2. Проаналізувавши організацію перевезень вантажів різними видами транспорту з'ясували, що здійснюються вантажні перевезення різними видами транспорту: морським, автомобільним, залізничним, авіаційним та внутрішніми водними шляхами, а також за допомогою мультимодальних або інтермодальних логістичних схем, де поєднуються два чи більше видів транспорту.

Організація перевезення вантажів є складним процесом який включає в себе планування, координацію, реалізацію та контроль доставки вантажу до пункту призначення. Організація перевезень залежить від вибору виду транспорту, характеристик вантажу, географії маршруту та умов перевезення. Особливого значення набуває чітке планування, врахування характеристик вантажу, маршруту та законодавчих вимог країни доставки або транзиту. Сучасні логістичні системи дозволяють значно підвищити ефективність доставки, знизити затрати на транспортування та забезпечити високу якість транспортних та логістичних послуг.

3. Транспортна інфраструктура Республіки Індія має достатньо розгалужену систему, яка за останні роки зазнає постійного оновлення. Транспортна інфраструктура країни є однією з наймасштабніших у світі та виконує ключову роль у забезпеченні економічного розвитку, внутрішньої мобільності та зовнішньої торгівлі країни. Республіка Індія є другою за чисельністю населення країною світу та однією з найбільших економік, вона стикається з викликами у сфері ефективного переміщення вантажів і пасажирів. Тому розвиток сучасної, злагодженої та інноваційної логістичної системи є одним із стратегічних пріоритетів держави.

Автомобільна мережа Індії є однією з найдовших у світі. Вона налічує 6,7 млн км доріг, що обслуговують понад 66% вантажопотоку країни. Залізнична мережа Індії є третьою у світі за розмірами та охоплює понад 68000 км колій. Вантажні перевезення залізницею забезпечують значний обсяг перевезення сировини, а саме: вугілля, нафти, сталі, цементу.

Індія має розвинену портову систему з 13-ма великими портами та понад 200 дрібними. Авіаційна інфраструктура відіграє важливу роль у швидкій доставці цінних, легких і термінових вантажів. В країні працює понад 100 цивільних аеропортів, а сектор вантажної авіації активно розвивається, особливо з огляду на зростання електронної комерції.

На індійському логістичному ринку представлена велика кількість міжнародних та національних логістичних компаній. Наявність логістичних хабів дозволяє об'єднати транспорт, складські приміщення, митні зони та ІТ-платформи. Це дає можливість значно скоротити витрати на логістику та підвищити ефективність перевезень. Індія активно будує такі парки у стратегічних точках транспортних коридорів.

4. Визначивши сучасні тенденції перевезення вантажів у Республіці Індія з'ясували, що вантажні перевезення в Індії здійснюються різними видами транспорту. Найбільший обсяг вантажних перевезень припадає саме на автомобільний транспорт. Автомобільна мережа має сучасні автомобільні автомагістралі, які використовуються для перевезення вантажів на

національному та міжнародному рівні. Залізничні перевезення вантажів знаходяться на другому місці за популярністю серед всіх видів транспорту і це дорівнює 31%. Залізничні мережі забезпечують стратегічне з'єднання між індустріальними центрами, морськими портами, сільськогосподарськими регіонами та великими мегаполісами країни. Завдяки розгалуженій мережі та здатності переміщати великі обсяги вантажів на далекі відстані, залізниця відіграє центральну роль у функціонуванні логістичного ланцюга країни. На перевезення вантажів морським транспортом припадає 3%. Країна має достатньо велику берегову лінію з чисельними портами, діяльність яких сконцентрована на обробці вантажів. На авіаційний транспорт Індії припадає найменша частина перевезених вантажів. Цей вид транспорту використовують задля перевезення вантажів, які потрібно перевести швидко та безпечно.

5. Визначивши перспективи розвитку перевезень вантажів у Республіці Індія зазначимо, що політика Індійського Уряду націлена на покращення та модернізацію транспортної інфраструктури країни. Запроваджено урядові програми, які сконцентровані на залучення інвестицій на модернізацію морських портів, розвиток залізничної інфраструктури для вантажних перевезень, створення нових транспортних коридорів. Активно розвиваються мультимодальні перевезення, які передбачають інтеграцію кількох видів транспорту. Створюються мультимодальні логістичні парки, що дозволяють знижувати витрати та скорочувати час доставки.

За допомогою проведеного тренд-аналізу динаміки обсягу вантажних перевезень в Індії морським та залізничним видом транспорту до 2026 року коефіцієнт апроксимації склав 96% та 91%, що свідчить про зростання обсягів вантажних перевезень морським та залізничним транспортом.

Індія поступово трансформується у сучасну логістичну державу з конкурентоспроможною інфраструктурою, технологічною базою та інтегрованою транспортною системою. Перспективи вантажних перевезень у країні пов'язані з подальшим впровадженням інновацій, розвитком «зелених» рішень та зміцненням позицій на міжнародному логістичному ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Limon Barua ^a, Bo Zou ^a, Yan Zhou Machine learning for international freight transportation management: A comprehensive review. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S2210539519301828>
2. Ткачук С.В. Міжнародні транспортні перевезення: Конспект лекцій для студ. напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» спец. «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» всіх форм навчання. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d0f8deb1-0dcc-47a6-a23a-11346cbaff51/content>
3. Михаліцька Н. Я., Верескля М. Р. Логістичний менеджмент: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 440 с.
4. Wachstum durch Globalisierung URL: <https://worldoceanreview.com/de/wor-1/transport/der-weltseeverkehr/>
5. World transport system: directions of development. URL: <https://www.searates.com/blog/post/world-transport-system-and-logistics-the-main-directions-of-development>
6. Yung-yu TSENG, Michael A P Taylor, Wen Long Yue The role of transportation in logistics chain. URL: https://www.researchgate.net/publication/281230908_The_role_of_transportation_in_logistics_chain
7. Логістика: навч.посіб. Безугла Л.С., Юрченко Н.І., Ільченко Т.В., Пальчик І.М., Воловик Д.В. Дніпро: Пороги. 2021. 252 с.
8. DHL-freight-connections URL: <https://dhl-freight-connections.com/en/logistics-dictionary/international-transportation/>
9. Лисий В. М., Стебляк Д. М. Вплив війни на розвиток транспортного перевезення в Україні. URL:http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/43_2022ua/18.pdf

10. Corlettexpress. URL: <https://corlettexpress.com/what-is-the-difference-between-transportation-and-logistics/>
11. Магістерська дисертація зі спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Логістика» Хажанець В. В. «Удосконалення міжнародних перевезень вантажів (на прикладі ПАТ «КВК «РАПІД»»)). URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/45af119d-fe58-49f6-a49e-1564c8b371ee/content>
12. Лукасевич-Крутник І. С. Поняття та ознаки транспортних послуг. URL: [file:///C:/Users/admin/Downloads/alex,+20%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/alex,+20%20(1).pdf)
13. Stages of the transportation process. URL: <https://allcom.gdynia.pl/en/stages-of-the-transportation-process/>
14. Жарська І.О. Логістика. Навчальний посібник. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11468/1/%D0%96%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%86.%20%D0%9E.%20%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
15. Navata. URL: <https://navata.com/cms/choosing-the-right-mode-of-transport/>
16. Sugam group. URL: <https://www.sugamgroup.com/5-factors-in-choosing-the-right-mode-of-transport-for-the-goods-movement/>
17. Selecting the right mode of transport. URL: <https://www.lpr.eu/blog/transport/selecting-the-right-mode-of-transport/>
18. Unimodal and multimodal transportation of goods. URL: <https://www.scribd.com/document/645553858/UNIMODAL-AND-MULTIMODAL-TRANSPORTATION-OF-GOODS>
19. Shipping documents you need when transporting your cargo. URL: <https://www.maersk.com/logistics-explained/shipping-documentation/2023/08/27/important-shipping-documents>

20. India: Gross domestic product (GDP) in current prices from 1987 to 2029. URL: <https://www.statista.com/statistics/263771/gross-domestic-product-gdp-in-india/>
21. Introduction to Transport in India: Key Features, History Here. URL: <https://testbook.com/static-gk/transport-in-india>
22. All about transport system in India. URL: <https://unacademy.com/content/upsc/study-material/general-awareness/all-about-transport-system-in-india/>
23. World Data. info. URL: <https://www.worlddata.info/asia/india/transport.php>
24. Freightnet. URL: <https://www.freightnet.com/directory/p1/cIN/s4.htm>
25. Gocomet. URL: <https://www.gocomet.com/blog/sea-ports-in-india/>
26. 10est Cargo Companies in India for Hassle-Free Shipping. URL: <https://wareiq.com/resources/blogs/best-cargo-companies-in-india/>
27. Seacon logistics. URL: <https://www.seaconlogistics.com/en/tr>
28. Logistics Performance Index. URL: <https://lpi.worldbank.org/about>
29. Trading economics. URL: <https://tradingeconomics.com/india/transport-services-percent-of-commercial-service-exports-wb-data.html>
30. Trucking is the backbone of India's economy. URL: <https://www.dat.com/blog/trucking-is-the-backbone-of-indias-economy>
31. Share of freight logistic in India in 2023, by mode. URL: <https://www.statista.com/statistics/1248877/india-share-of-freight-logistics-by-modes/>
32. Volume of freight carried by Indian railways from financial year 2010 to 2024. URL: <https://www.statista.com/statistics/741325/india-rail-freight-volume/#statisticContainer>
33. Average freight rate per metric ton in Indian railways from financial year 2006 to 2022. URL: <https://www.statista.com/statistics/741428/india-railway-freight-rate-per-metric-ton/>

34. Total volume of cargo handled in ports across India from financial year 2008 to 2023. URL: <https://www.statista.com/statistics/686566/india-volume-of-cargo-in-ports/>
35. Total volume of cargo handled across ports across India in financial year 2023, by state. URL: <https://www.statista.com/statistics/692571/cargo-traffic-volume-at-ports-by-state-india/>
36. International air cargo traffic in India from financial year 2010 to 2024. URL: <https://www.statista.com/statistics/1252980/india-international-air-cargo-traffic/>
37. India Air Cargo Market Strategy Report 2024 with Blue Dart Aviation, SpiceXpress, Air India Cargo, and IndiGo Cargo Set to Dominate. URL: <https://www.globenewswire.com/news-release/2025/01/08/3006461/28124/en/India-Air-Cargo-Market-Strategy-Report-2024-with-Blue-Dart-Aviation-SpiceXpress-Air-India-Cargo-and-IndiGo-Cargo-Set-to-Dominate.html>
38. Indian air cargo to handle 5.8 million tonnes by 2029. URL: <https://www.itln.in/aviation/indian-air-cargo-to-handle-58-million-tonnes-by-2029-1354148>
39. Road India. URL: <https://www.statista.com/outlook/mmo/transportation-logistics/freight-forwarding/road/india>
40. India's push for infrastructure development. URL: <https://www.investindia.gov.in/blogs/indias-push-infrastructure-development>
41. India marks one year of launch of National Logistics Policy on 17th September 2023. URL: <https://pib.gov.in/PressReleaseIframePage.aspx?PRID=1957407>
42. India Road Freight Transport Market Size & share analysis - growth trends & forecasts up to 2030 Source. URL: <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/india-road-freight-transport-market>

43. Trucking industry on cusp of growth with challenges. URL: <https://www.itln.in/road-transportation/trucking-industry-on-cusp-of-growth-with-challenges-1352135>

44. India to buy more second-hand vessels to raise container capacity. URL: https://www.reuters.com/world/india/india-buy-more-second-hand-vessels-raise-container-capacity-2024-09-19/?utm_source=chatgpt.com

45. В Індії хочуть створити національну контейнерну лінію. URL: https://cfts.org.ua/news/2025/02/12/v_indi_khochut_stvoriti_natsionalnu_konteynernu_linuyu_81933?utm_source=chatgpt.com

46. IBEF. URL: <https://www.ibef.org/blogs/the-transformation-of-the-transportation-and-logistics-industry>

47. Air Cargo Market Size & Share Analysis - Growth Trends & Forecasts (2025 - 2030). URL: https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/global-air-freight-market?network=g&source_campaign=&utm_source=google&utm_medium=cpc&matchtype=p&device=c&gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwv_m-BhC4ARIsAIqNeBtrNoubJ1Y3OiVV09aIeRO886Vx6JUqMg67O_3R5xYZDU8WTSBNtN4aAtRfEALw_wcB

48. Amazon запускає власні вантажні авіаперевезення в Індії. URL: <https://goodlogistics.com.ua/uk/blog/168-amazon-zapuskaet-sobstvennyye-gruzovye-aviaperevozki-v-indii.html>

49. Кваліфікаційна робота бакалавра : методичні рекомендації до виконання для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» / уклад. Л. І. Григорова-Беренда, А. С. Зайцева, С. А. Касьян, Н. В. Непрядкіна, О. В. Ханова. – 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. URL: <https://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/47777854f326550857ee7a7f122add92.pdf>

50. Макарчук К. О., Лозновенко Є. С., Гловацький О. В. Аналіз зовнішньої торгівлі та логістичної інфраструктури Республіки Індія. URL: <https://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/4e03372736a97788dcbc31ed113dcf04.pdf>